

**IES PUIG CASTELLAR**

**Navegant per  
Rutes Innovadores en l'Aprenentatge**

DE TANT ESTALVIAR EN  
EDUCACIÓ, ENS HEM FET  
MILIONARIS EN IGNORÀNCIA



**TREBALL DE RECERCA**

**Arnau Benítez Borrut**

**2n de Batxillerat (202)**

**Científic**

**Yolanda Moneo Benítez**

**IES Puig Castellar**

**12/01/2024**

- ***L'educació és l'art de fer visibles les coses invisibles - Jean François Lyotard***
- ***Sovint donem als nens respostes que recordar en lloc de problemes a resoldre- Roger Lewin***
- ***No hi ha escola igual que una llar decent i no hi ha mestre igual a un pare virtuos - Mahatma Gandhi***



## Resumen

Día tras día escuchamos hablar sobre la educación y sobre los cambios que están sucediendo estos últimos años. Podemos escuchar hablar sobre sus maravillas o no parar de sentir quejas. Por eso, el objetivo de este trabajo es adentrarme en las nuevas estrategias educativas en general y poder observar las nuevas pedagogías establecidas en Santa Coloma de Gramanet en particular y qué cambios está observando el profesorado de las escuelas visitadas. Por eso documentaré todo el proceso que llevaré a cabo, detallando los cambios que se pueden observar en las escuelas en relación en las décadas inmediatamente anteriores, las diferentes opiniones de los docentes, la diferencia en el rendimiento académico de las personas que han estudiado con esta nueva pedagogía y las que no. Además, tiene como objetivo comprender los cambios que se están haciendo en el sistema educativo de nuestro país. Por otro lado, crearé mi propia situación de aprendizaje basada en las nuevas pedagogías estudiadas, estudiando los diferentes ámbitos y aplicando metodologías como la LOMLOE.

**Palabras claves:** Educación, estrategias educativas, pedagogías, escuelas, rendimiento académico, situación de aprendizaje y LOMLOE.

## Abstract

Day after day we hear about education and the changes that have been happening in recent years. We can hear about its wonders or we can't stop hearing complaints. For this reason, the aim of this work is to delve into the new educational strategies in general and to be able to observe the new pedagogies established in Santa Coloma de Gramanet in particular and what changes are being observed by the teaching staff of the schools visited. That is why I will document all the process that I will carry out, detailing the changes that can be observed in the schools in relation to the previous decades, the different opinions of the teachers, the difference in the academic performance of the people who have studied with this new pedagogy and those that are not. In addition, it aims to understand the changes that are being made in the education system of our country. On the other hand, I will create my own learning situation based on the new pedagogies studied, studying the different areas and applying methodologies such as LOMLOE.

**Keywords:** Education, educational strategies, pedagogies, schools, academic performance, learning situation and LOMLOE.

## Índex

<b>1. INTRODUCCIÓ</b>	<b>1</b>
<b>2. HIPÒTESI</b>	<b>2</b>
<b>3. HISTÒRIA DE LA PEDAGOGIA</b>	<b>3</b>
<b>3.1. Orígens de la pedagogia</b>	<b>3</b>
3.1.1. La pedagogia a l'antiga Grècia i a Roma	3
3.1.2. La pedagogia a Egipte i Xina	4
3.1.3. La pedagogia feudalista	4
3.1.4. La pedagogia tradicional	5
3.1.5. La pedagogia moderna	5
<b>3.2. Els pedagogs més importants de la història</b>	<b>6</b>
<b>3.3. Teories educatives</b>	<b>8</b>
3.3.1. El conductisme (S.XX)	8
3.3.2. Psicologia cognitiva (S.XX)	8
3.3.3. Constructivisme (S.XX)	9
3.3.4. Aprenentatge social (Albert Bandura) i Lev Vygotsky (S.XX)	9
3.3.5. Constructivisme social (S.XX)	9
3.3.6. Aprenentatge experimental (S.XX)	10
3.3.7. Intel·ligències múltiples (S.XX)	10
3.3.8. Aprenentatge situat i comunitat de pràctica (S.XX)	11
3.3.9. Aprenentatge i habilitats del segle XXI	11
<b>3.4. Mètodes d'ensenyament S.XXI</b>	<b>12</b>
3.4.1. Aprenentatge basat en projectes	12
3.4.2. Flipped Classroom (Aula Invertida)	12
3.4.3. Aprenentatge basat en problemes	13
3.4.4. Pensament De Disseny (Design Thinking)	13
3.4.5. Gamificació	13
3.4.6. Aprenentatge Basat en El Pensament (Thinking Based Learning)	13
3.4.7. Aprenentatge Cooperatiu	14
3.4.8. Mètode Montessori	14
<b>3.5. Avaluació educativa</b>	<b>15</b>
3.5.1. Avaluació diagnòstica (també denominada preavaluació)	15
3.5.2. Avaluació formativa	15
3.5.3. Avaluació sumativa	15
3.5.4. Avaluació per mitjanes	15
3.5.5. Avaluació basada en objectius	16
3.5.6. Avaluació intermèdia o de referència	16
3.5.7. Autoevaluació	16
<b>4. PEDAGOGIA A SANTA COLOMA DE GRAMENET</b>	<b>17</b>
<b>4.1. Escoles a Santa Coloma de Gramenet</b>	<b>17</b>
<b>4.2. Santa Coloma de Gramenet, CIUTAT EDUCADORA</b>	<b>18</b>
<b>4.3. Formació de les primeres escoles a Santa Coloma de Gramenet</b>	<b>19</b>

<b>4.4. Renovació lingüística a Santa Coloma de Gramenet</b>	<b>20</b>
<b>5. SITUACIONS D'APRENTATGE</b>	<b>22</b>
<b>5.1. Que són?</b>	<b>22</b>
<b>5.2. Elements que componen una situació d'aprenentatge</b>	<b>24</b>
5.2.1. Objectius didàctics	24
5.2.2. Competències	24
5.2.3. Sabers	24
5.2.4. Activitats	24
5.2.5. Metodologia	25
5.2.6. Recursos	25
5.2.7. Estratègies	25
5.2.8. Avaluació	25
<b>6. ENQUESTES ALS DOCENTS DE SANTA COLOMA DE GRAMENET</b>	<b>26</b>
<b>6.1. Creació del qüestionari</b>	<b>26</b>
<b>6.2. Resultats del qüestionari</b>	<b>28</b>
<b>7. VISITA AL LLUÍS MILLET</b>	<b>35</b>
<b>7.1. Experiència en L'institut escola Lluís Millet</b>	<b>36</b>
7.1.1. Primera visita (25/10/2023)	36
7.1.2. Segona visita (18/12/2023)	38
<b>8. ENTREVISTA ALS DOCENTS DE SANTA COLOMA</b>	<b>39</b>
<b>8.1. Preguntes</b>	<b>39</b>
<b>8.2. Opinió dels docents</b>	<b>41</b>
<b>9. CREACIÓ D'UNA SITUACIÓ D'APRENTATGE</b>	<b>44</b>
<b>10. CONCLUSIONS</b>	<b>59</b>
<b>11. AGRAÏMENTS</b>	<b>62</b>
<b>12. WEBGRAFIA</b>	<b>63</b>
<b>13. BIBLIOGRAFIA</b>	<b>67</b>
<b>14. ANNEX</b>	<b>68</b>
<b>14.1. Història de la formació de les escoles a Santa Coloma de Gramenet</b>	<b>68</b>
<b>14.2. Renovació lingüística a Santa Coloma de Gramenet</b>	<b>71</b>
<b>14.3. Guió presentació dels aprenentatges</b>	<b>74</b>
<b>14.4. Transcripció entrevista a Roc Mateu Prieto (Coordinador ESO de l'institut escola Lluís Millet)</b>	<b>83</b>

# 1. INTRODUCCIÓ

Podem observar que l'entorn pedagògic està sempre canviant en l'àmbit de l'educació. La recerca d'estratègies educatives creatives i adaptades a les necessitats del món modern ha estat alimentada per les noves demandes i reptes als quals s'enfronta. El focus d'aquest treball són les anomenades *noves pedagogies*, un conjunt d'estratègies pedagògiques destinades a canviar i potenciar el procés d'aprenentatge de l'alumnat.

Aquestes pedagogies estan basades en recolzar el creixement de les habilitats i competències fonamentals per al segle XXI, com ara el pensament crític, la resolució de problemes, la col·laboració i la creativitat. Examinarem algunes de les noves pedagogies més importants al llarg del treball, així com els seus principis rectors. Aquests consisteixen en l'aprenentatge basat en projectes, l'aprenentatge basat en competències, l'aprenentatge actiu, l'aprenentatge col·laboratiu i l'ús de la tecnologia a l'aula. Hem de tenir present també el model DUA (disseny universal de l'aprenentatge). El DUA és un marc educatiu que reconeix que tots els infants i adolescents aprenen de diverses maneres i es beneficien de tècniques d'aprenentatge diferenciades a l'aula. Examinarem com aquestes pedagogies afecten la manera com les persones aprenen i ensenyen, així com els papers que juguen els adults i els aprenents en l'educació. També analitzarem els avantatges i dificultats d'implementar aquestes noves pedagogies, i com afecten al desenvolupament del currículum i l'avaluació de l'aprenentatge. També analitzarem casos concrets d'institucions educatives a Santa Coloma de Gramenet que han incorporat amb èxit aquestes pedagogies, així com els seus resultats.

L'objectiu final d'aquest treball és donar una visió general de les noves metodologies i el seu potencial per revolucionar l'educació. Explorarem els diferents enfocaments pedagògics que s'han anat implementant per educar adequadament les generacions presents i futures. Per acabar, crearé la meua pròpia situació d'aprenentatge atenent a les conclusions que espero extreure de la meua investigació.

## 2. HIPÒTESI

El punt de partida de la recerca del treball es troba en la següent qüestió:

**Les noves pedagogies ofereixen una ruta innovadora i encoratjadora cap a una educació més pertinent, inclusiva i preparada per afrontar els reptes del segle XXI? La meua hipòtesis és que sí, efectivament responen a les noves necessitats educatives d'entorn.**

A partir d'aquí em plantejo les següents qüestions:

- **Què són les noves pedagogies?**
- **Quins són els objectius d'aquest tipus d'ensenyament?**
- **Quines són les escoles que han implantat aquesta pedagogia?**
- **Com afecten al rendiment acadèmic?**
- **Què pensen els professors?**
- **Com influeix en les relacions socials dels infants?**
- **Els canvis que pretén implementar resulten positius?**

Per poder resoldre aquestes preguntes hauré de passar per diferents fases de recerca, diferents investigacions en les escoles de Santa Coloma de Gramenet, tant a través de visites a aquestes com a través de recerques i diverses entrevistes al professorat.

## 3. HISTÒRIA DE LA PEDAGOGIA

Per tal de poder definir les *noves pedagogies* hem d'entendre les pedagogies des de l'Antiguitat, ja que aquestes han anat evolucionant amb el pas del temps.

### **3.1. Orígens de la pedagogia**

Les diferents maneres d'ensenyar utilitzades en una disciplina concreta es coneixen com a pedagogia. Els humans hem estat transmetent coneixements i pensaments sobre diferents temes des de fa milers d'anys i és impossible concretar quin va ser el moment exacte en què va aparèixer la pedagogia; tot i aquesta imprecisió, els orígens de la pedagogia s'associen amb els primers neandertals, amb l'aparició de l'agricultura i la caça. El coneixement comença a transmetre's de generació en generació. En aquest moment i així, amb la intenció de conservar els sabers adquirits, s'afavoreix el desenvolupament de les tècniques d'aprenentatges.

#### **3.1.1. La pedagogia a l'antiga Grècia i a Roma**

A Grècia i a Roma van conèixer grans pedagogs que van inspirar canvis i millores en les acadèmies antigues. Demòcrit, Quintilià, Sòcrates, Aristòtil i Plató són només alguns dels personatges destacats que van contribuir al desenvolupament del pensament pedagògic. Aquests també van plasmar el seu coneixement sobre filosofia, poesia, literatura o estètica. Gràcies a les seves contribucions es van organitzar els estudis en diferents disciplines, que avui anomenem àmbits<sup>1</sup>, uns estudis que permetien oferir coneixements generals i es dividien en el *Trivium* i el *Quadrivium*, que són mètodes d'ensenyament dividits en vies. Seguidament, sota la direcció de Marco Fabio Quintiliano, el primer pedagog romà, s'estableix la relació mestre-alumne, com una relació d'intercanvi asimètrica, on el mestre és l'autoritat o referent<sup>2</sup>.

---

<sup>1</sup> Organització de les diferents assignatures

<sup>2</sup> "El infinito en un junco" (Irene Vallejo) → Pàgines 264, 268, 335, 336.

### 3.1.2. La pedagogia a Egipte i Xina

Algunes civilitzacions orientals, sobretot a Egipte o la Xina, van ser pioneres en establir mètodes i sistemes per impartir coneixement als aprenents. Per aquest motiu, també són unes de les civilitzacions que van ajudar a la consolidació de la pedagogia. La filosofia, la poesia i la religió eren temes que s'ensenyaven a la Xina des del s.VI a.C. El sistema d'examen civil xinès es va establir durant aquests temps i es creu que és el millor mètode per a seleccionar als millors estudiants, aquest sistema encara es fa servir en l'actualitat.

### 3.1.3. La pedagogia feudalista

El sistema feudal va alterar per complet el panorama educatiu durant els segles XII i XIII, en un esforç per unificar el món civil i la religió. Les universitats en l'època de l'Edat Mitjana es van constituir a través del gran control eclesiàstic.

Van aparèixer 4 grans grups d'universitats:

- Les artístiques: En aquestes universitats s'ensenyaven les set arts liberals<sup>3</sup>.
- Les de teologia: Predominava en gran part l'estudi de la religió.
- Les de medicina: Eren universitats basades en l'estudi científic.
- "Política" (lleis): Estudiaven els mètodes d'aplicació i les aparicions de lleis.

Cal recalcar que les persones no privilegiades no podien anar a aquestes universitats, només les persones amb alt poder adquisitiu, molt bon status o poder. No obstant això, els agricultors van establir les seves pròpies escoles en les seves llars. No es considera una formació reglada però no podem obviar que debien establir els seus propis mètodes pedagògics per transmetre els seus coneixements.

---

<sup>3</sup> Les arts liberals són els estudis que tenien com a propòsit oferir coneixements generals i destreses intel·lectuals. (Gramàtica / Dialèctica / Retòrica / Aritmètica / Geometria / Astronomia / Música)



### 3.1.4. La pedagogia tradicional

La pedagogia tradicional es practica per primera vegada a França en els segles XVII i XVIII gràcies a la integració dels jesuïtes en el sistema educatiu i les iniciatives de Sant Ignasi de Loyola. Tot comença amb la idea que, mentre el nen encara s'està formant, el món dels adults necessitava mantenir-se apartat i protegir-lo d'aquest. A causa d'això es van desenvolupar internats on podien conviure joves de diversos estrats socials.

A més, aquest és el període en el que emergeixen les idees de Rousseau, Newton, Galileu Galilei i Descartes: L'ensenyament només ha de fer-se de forma organitzada, com suggereix Juan Amos<sup>4</sup>, i no ha d'impartir-se simultàniament amb una altra matèria. La noció que el mestre ha de inspirar una passió per l'aprenentatge en l'alumne està començant a guanyar terreny en aquest període.

### 3.1.5. La pedagogia moderna

Els conceptes educatius van patir diferents canvis i modificacions en el segle XIX amb l'aparició de la pedagogia moderna. A més d'establir la idea que l'aprenentatge podia ocórrer a través de la interacció. Com a conseqüència de les contribucions de disciplines modernes fundades a principis del segle XX, com la psicologia, la sociologia i la psicoanàlisi, es va alterar per sempre la noció de pedagogia tal com se la coneixia.

Quan es tracta de tendències modernes, la pedagogia explora facetes molt més liberals que la ciència de l'ensenyament. Fa ús d'una varietat de tècniques, incloent-hi l'autoaprenentatge, formes artístiques d'instrucció i d'altres anàlogues.

---

<sup>4</sup> Teòleg, filòsof i pedagog nascut en l'actual República Txeca. Va ser un home cosmopolita (va viatjar a molts països) i universal, convençut de l'important paper de l'educació en el desenvolupament de l'home. Creia a encoratjar als nens a aprendre usant els seus sentits i a formar idees a través d'imatges més que paraules.

### **3.2. Els pedagogs més importants de la història**

Molts dels següents pedagogs han estat els pilars fonamentals que han estudiat el procés educatiu al llarg de la història de la pedagogia i han ofert una visió de com l'educació ha variat amb el desenvolupament de la societat.

Els grans noms d'aquest món són:

- **Juan Amós Comenio (1592 - 1670):**

Considerat com el fundador de l'educació contemporània, Comenius va escriure nombroses obres pedagògiques, filosòfiques i teològiques, inclosa la coneguda "Gran didàctica", en la qual planteja l'ideal *pansofa* (ensenyar tot a tots). El seu objectiu és que la societat en el seu conjunt, i no sols institucions específiques com la família i l'església, contribueixi activament en el desenvolupament dels nens i dels homes perquè tots aspirin a assemblar-se a Crist, la qual cosa implica preparar-los per a la vida i no sols per una carrera professional en particular.

- **Jean Jaques Rousseau (1712 - 1778):**

Aquest filòsof creia que, en l'Estat Natural, l'home neix bo i lliure, i que la societat el corromp. Les seves idees van imprimir un gir copernicà a la pedagogia en centrar-se en l'evolució natural del nen, en temes concrets, quotidians i pràctics. En la seva obra mestra "*L'Emilio*"<sup>5</sup> diu que l'educació ha de ser progressiva per a respectar les qualitats inherents del nen i avançar de manera evolutiva i gradual. Parla també sobre el càstig; Jean-Jacques Rousseau afirma que cada ésser humà desitja garantir la seva supervivència, per això, cada individu li concedeix a l'Estat la seva llibertat natural, a canvi que aquest li garanteixi la seva conservació i el seu benestar personal, adquirint així la llibertat civil. D'aquesta manera, quan l'individu comet una falta que contrariï aquest acord ha de ser castigat segons les lleis.

---

<sup>5</sup> Emilio o La Educacion, Jean Jeaques Rousseau, Traducción de Ricardo Viñas (<https://www.heterogenesis.com>)

- **August W. Friedrich Fröbel (1782 - 1852):**

Va ser un dels precursors de l'escola activa, on l'acció de l'infant s'anteposa al seu pensament reflexiu (aprendre fent). L'activitat mitjançant la qual els nens aprenen, el joc, ha de ser fomentada i dirigida pels educadors.

- **Maria Montessori (1870 - 1952):**

L'enfocament Montessori es caracteritza per la provisió d'un ambient preparat: ordenat, estètic, senzill, real, on cada element té la seva raó de ser en el desenvolupament dels nens.

### **3.3. Teories educatives**

Els pilars fundacionals dels camps de la pedagogia i la formació acadèmica estan formats pel que coneixem com Teoria educativa. Dia rere dia s'està aplicant un gran esforç per millorar el procés d'ensenyament. Aquestes teories educatives intenten trobar les millors maneres de poder assolir qualsevol coneixement, així es desenvolupen les capacitats dels individus i es facilita el desenvolupament intel·lectual i personal dels infants.

#### 3.3.1. El conductisme (S.XX)

Aquesta escola de pensament sosté que en examinar les respostes que es produeixen en relació amb estímuls ambientals particulars, el comportament humà pot entendre's, explicar-se i predir-se. És així com aquesta teoria educativa cerca ignorar els sentiments i pensaments d'un individu i concentrar-se únicament en accions, o comportaments externs. D'altra banda, analitza quin estímulo provoca que es doni una acció en particular. Al mateix temps, s'enfoca en els processos d'aprenentatge i com les persones adquireixen comportaments a través de diversos tipus de condicionament, inclòs el condicionament clàssic (estímul-resposta) i el condicionament operant (premis i càstigs).

#### 3.3.2. Psicologia cognitiva (S.XX)

Les persones aprenen processant la informació, segons la psicologia cognitiva. Com a resultat, els psicòlegs cognitius estan interessats en investigar els pensaments de les persones, tot el contrari dels conductistes. La psicologia cognitiva identifica l'aprenentatge amb obtenir nous coneixements, per tant, s'entén a l'estudiant com una màquina que processa el contingut a l'obtenir nova informació, involucrant al seu pas activitats cognitives. Les conferències i la lectura de llibres de text són els mètodes preferits d'instrucció i, en la seva manifestació més extrema, l'estudiant és simplement un receptor involuntari del coneixement del mestre.

### 3.3.3. Constructivisme (S.XX)

D'acord amb el constructivisme, l'aprenentatge ocorre quan ens relacionem amb el nostre entorn i reorganitzem la nostra arquitectura mental. En lloc de ser simplement persones que memoritzen la informació que reben, els educadors ara veuen als estudiants a càrrec d'interpretar i donar sentit a la nova informació. El constructivisme va implicar un canvi de mentalitat, de veure l'educació com la mera adquisició de coneixement a veure-la com la construcció del coneixement.

### 3.3.4. Aprenentatge social (Albert Bandura) i Lev Vygotsky (S.XX)

Segons aquesta teoria, les persones aprenem imitant als altres.

D'acord amb aquesta teoria, el comportament, l'entorn i les característiques úniques d'una persona tenen un impacte mutu. Albert Bandura va confirmar, a més, que l'aprenentatge ocorre a través de l'observació dels altres, així com de la imitació del comportament del model, que són activitats que involucren la motivació, la retenció, la reproducció i l'atenció.

La Teoria Sociocultural de Vygotsky implica la participació proactiva dels menors amb tot allò que els envolta, sent el desenvolupament cognitiu fruit d'un procés col·laboratiu. Lev Vygotsky defensava la idea que els nens desenvolupen el seu aprenentatge mitjançant la interacció social.

Aquelles activitats que es realitzen de forma compartida permeten als nens interioritzar les estructures de pensament i comportaments vinculats a conductes socials (aprenentatge significatiu) que els envolta, apropiant-se d'elles.

### 3.3.5. Constructivisme social (S.XX)

El constructivisme social posa l'accent en el paper del context i de la interacció social. L'aprenentatge ha d'entendre's com les interaccions entre l'individu i una situació on el coneixement és considerat com concretat, és a dir, producte de l'activitat, el context i la cultura en la qual es forma.

### 3.3.6. Aprenentatge experimental (S.XX)

Basades en les teories del constructivisme social de l'aprenentatge, les teories de l'aprenentatge experiencial posen vivències en el centre del procés d'aprenentatge, és a dir en la base. El seu objectiu és comprendre com les experiències influeixen en la motivació dels estudiants i avançar en el seu aprenentatge.

D'aquesta manera, l'aprenentatge es veu com una recollició de moments i experiències significatives que succeeixen en la vida quotidiana i afecten al coneixement i al comportament d'una persona.

### 3.3.7. Intel·ligències múltiples (S.XX)

La teoria de les intel·ligències múltiples, desenvolupada per Howard Gardner en 1983, sosté que no hi ha només una o dues aptituds generals que defineixen la intel·ligència. Segons Gardner, el nivell general d'intel·ligència d'una persona es compon de moltes intel·ligències diferents.

La teoria de les intel·ligències múltiples té implicacions inqüestionables en l'educació dels nens. Tenint en compte les noves concepcions de la intel·ligència podem veure les capacitats humanes des d'un altre angle, que ens permet grans possibilitats d'acció en l'àmbit de l'educació.



Imatge 1: Intel·ligències múltiples

Font: <https://www.google.com/imgres>

### 3.3.8. Aprenentatge situat i comunitat de pràctica (S.XX)

D'acord amb la teoria de l'aprenentatge situat, el coneixement i l'aprenentatge són relacionals i negociats, i la seva naturalesa resulta del compromís dels participants amb l'aprenentatge. La teoria sosté que les comunitats són els millors escenaris perquè es produeixi l'aprenentatge. En aquest sentit, les interaccions dins d'una comunitat de pràctica, com la col·laboració, la resolució de problemes, la construcció de confiança i comprensió i les relacions socials, tenen el potencial de fomentar el capital social de la comunitat que millora el benestar dels membres de la comunitat.

### 3.3.9. Aprenentatge i habilitats del segle XXI

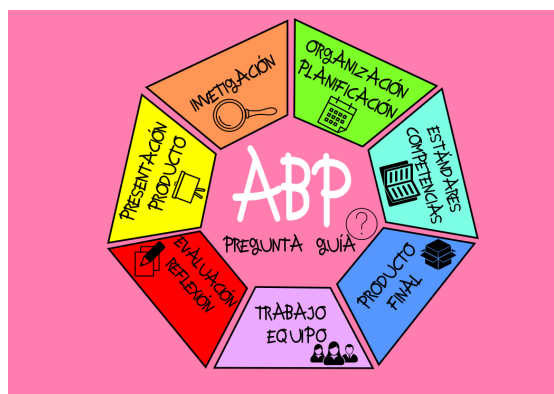
Sorgeix d'un interès per canviar els objectius i les pràctiques quotidianes de l'educació d'acord amb els nous requisits de l'educació basada en les tecnologies del segle XXI. El debat actual sobre les habilitats del segle XXI ha donat lloc a noves formes alfabetització mediàtica, pensament crític, sistemes, habilitats interpersonals i aprenentatge autodirigit, així com aules i altres entorns d'aprenentatge que promouen el desenvolupament del coneixement. Un dels principals mètodes utilitzats per a donar suport a l'adquisició d'aquestes habilitats i coneixements són els grups col·laboratius i l'aprenentatge basat en projectes basat en la recerca de problemes i preguntes específiques.

### **3.4. Mètodes d'ensenyament S.XXI**

Els mètodes d'ensenyament són els components més dinàmics del procés d'ensenyament-aprenentatge, perquè estan basats en les accions que realitzen els professors i estudiants, les que al seu torn comprèn una sèrie d'operacions dirigides a aconseguir els objectius proposats en aquest procés.

#### **3.4.1. Aprenentatge basat en projectes**

És un enfocament integrador que suggereix posar a l'estudiant enmig d'un problema o situació genuïna que necessita ser resolta o verificada. Aquesta proposta se centra en activitats que impliquen el desenvolupament d'un producte socialment útil i es caracteritza per l'aplicació d'una proposta pràctica que permet resoldre un problema real des de diverses àrees del coneixement. Aquesta proposta és part de l'interès de l'estudiant.



Imatge 2: Guia aprenentatge basat en projecte

Font: <https://3.bp.blogspot.com>

#### **3.4.2. Flipped Classroom (Aula Invertida)**

Els materials didàctics (per exemple, lectures o vídeos) són estudiats pels alumnes a casa per a després ser completats a l'aula perquè es basa en “donar la volta a la classe”, reorientant l'atenció que se li dona als alumnes i el seu aprenentatge. Això maximitza el temps de classe al mateix temps que permet la finalització de projectes grupals i brinda un millor servei als estudiants que necessiten assistència addicional.



### 3.4.3. Aprenentatge basat en problemes

Mitjançant aquesta metodologia s'investiga, interpreta, argumenta i proposa una possible solució a un o més problemes. Després s'examinen els efectes potencials i es crea un escenari de solució simulat. Els temes plantejats han d'inspirar als estudiants a participar en situacions pertinents que facilitin la connexió entre la teoria i l'aplicació. Pot utilitzar problemes oberts o tancats per treballar.

### 3.4.4. Pensament De Disseny (Design Thinking)

És un enfocament inventiu que ajuda a resoldre problemes en entorns educatius utilitzant solucions senzilles personalitzades per als alumnes i la situació. Les cinc etapes d'aquest procés (descobriment, interpretació, ideació, experimentació i evolució) ajuden a impulsar el desenvolupament. Un "desafiament de disseny" és el problema inicial que aborda cada procés de disseny. La dificultat ha de ser dòcil, comprensible i assolible.

### 3.4.5. Gamificació

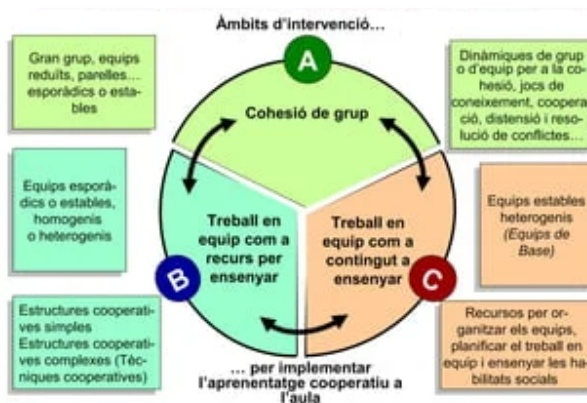
La gamificació és una tècnica d'aprenentatge que es pot utilitzar a l'aula (però també en molts altres àmbits) per tal de transferir als alumnes tota una sèrie d'aprenentatges, però a través d'una experiència lúdica i emprant tota una sèrie de recursos típics en els jocs: sistemes de puntuació, recompenses, etc.. Amb la finalitat d'estimular i motivar la competència, el treball en equip, la creativitat i altres valors que comparteixen tots els jocs.

### 3.4.6. Aprenentatge Basat en El Pensament (Thinking Based Learning)

Aquest mètode se centra en desenvolupar les destreses del pensament, és a dir anar més enllà de la memorització al treballar els continguts a classe. Per aconseguir un pensament eficaç, es busca promoure que els alumnes analitzin, argumentin, relacionin i contextualitzin, de manera que la informació es torni en aprenentatge.

### 3.4.7. Aprenentatge Cooperatiu

L'aprenentatge cooperatiu es basa a utilitzar la diversitat d'idees, destreses i habilitats per a aconseguir objectius compartits en lloc de simplement agrupar taules i cadires o fer preguntes a tota la classe. Contràriament a la creença popular, l'heterogeneïtat de l'aula ara es considera una fortalesa que ajuda els estudiants a aconseguir el seu màxim potencial.



Imatge 3: Aprenentatge cooperatiu  
 Font: <https://www.orientacionriojabaja>.

### 3.4.8. Mètode Montessori

El mètode de Montessori<sup>6</sup> es basa a deixar que els nens explorin, alimentar la seva curiositat natural i donar-los la llibertat d'aprendre sobre el món a través de les seves pròpies experiències respectant els seus ritmes d'aprenentatge. S'aconsella barrejar nens i nenes de diferents edats a l'aula, donar llibertat als alumnes perquè triïn el tipus de treball que realitzen i els materials que utilitzen, i centrar-se en el paper del professor com a observador i mentor.

<sup>6</sup> Maria Montessori, va ser una metgessa, pedagoga, psiquiatra i filòsofa, a més d'humanista, activista feminista, sufragista italiana i devota catòlica

### **3.5. Avaluació educativa**

L'avaluació pot concebre's com un procés dinàmic, que té per objecte analitzar conductes, actituds, rendiments i assoliments relacionats amb una sèrie d'objectius plantejats a priori.

#### **3.5.1. Avaluació diagnòstica (també denominada preavaluació)**

Abans de la capacitació, s'avaluen les fortaleeses, febleses, coneixements i habilitats de l'alumne. El punt de partida ha de ser una eina que serveix com una base sobre la qual es pot construir el coneixement dels estudiants que aprendran durant el programa de capacitació.

#### **3.5.2. Avaluació formativa**

Avalua l'acompliment d'un alumne durant la capacitació i, en general, es duu a terme amb freqüència al llarg del procés d'ensenyament. És similar a una revisió per a poder avaluar la idoneïtat de la formació rebuda en cas que es requereixin canvis en l'estil d'ensenyament.

#### **3.5.3. Avaluació sumativa**

Avalua el rendiment d'un alumne després de la seva formació. És una manera de determinar el que has après, integrat i assimilat i el que no.

#### **3.5.4. Avaluació per mitjanes**

L'acompliment d'un estudiant ha de comparar-se amb el dels seus companys de classe. És un tipus d'avaluació "demogràfica" o grupal que ajuda al mestre a calcular mitjanes i formular àmplies generalitzacions.

### 3.5.5. Avaluació basada en objectius

Avalua què tan bé es va exercir un estudiant en relació amb un objectiu (particular o estàndard). És capaç de recopilar informació i treure conclusions més precises sobre com es duu a terme l'ensenyament i l'aprenentatge.

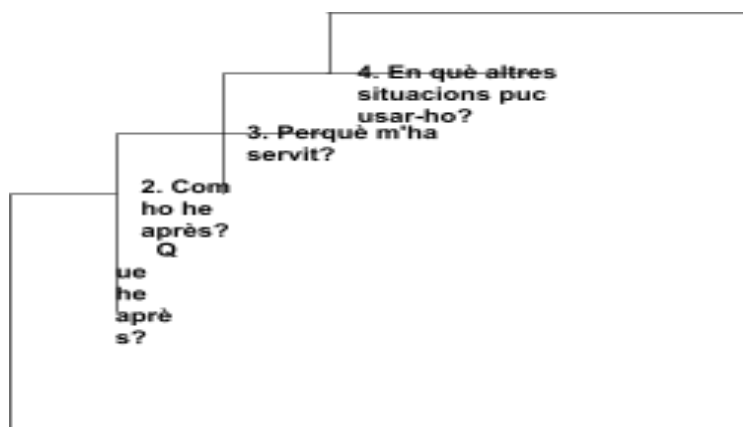
### 3.5.6. Avaluació intermèdia o de referència

Avalua l'acompliment dels estudiants periòdicament. En general, ocorren quan acaben els períodes de qualificació, com a mesos, trimestres, etc. i ajuda en la predicció del rendiment dels estudiants en les proves sumatives de final de curs.

### 3.5.7. Autoevaluació

L'autoavaluació és un element clau en el procés d'avaluació. Autoavaluar-se és la capacitat de l'alumnat per a avaluar els seus aprenentatges respecte a una tasca determinada, per a això han de descriure com ho han aconseguit.

Per a això existeix l'escala de metacognició. L'escala de la metacognició és una eina per adquirir l'hàbit de pensar sobre el propi aprenentatge i capacitar-se per a pensar millor.

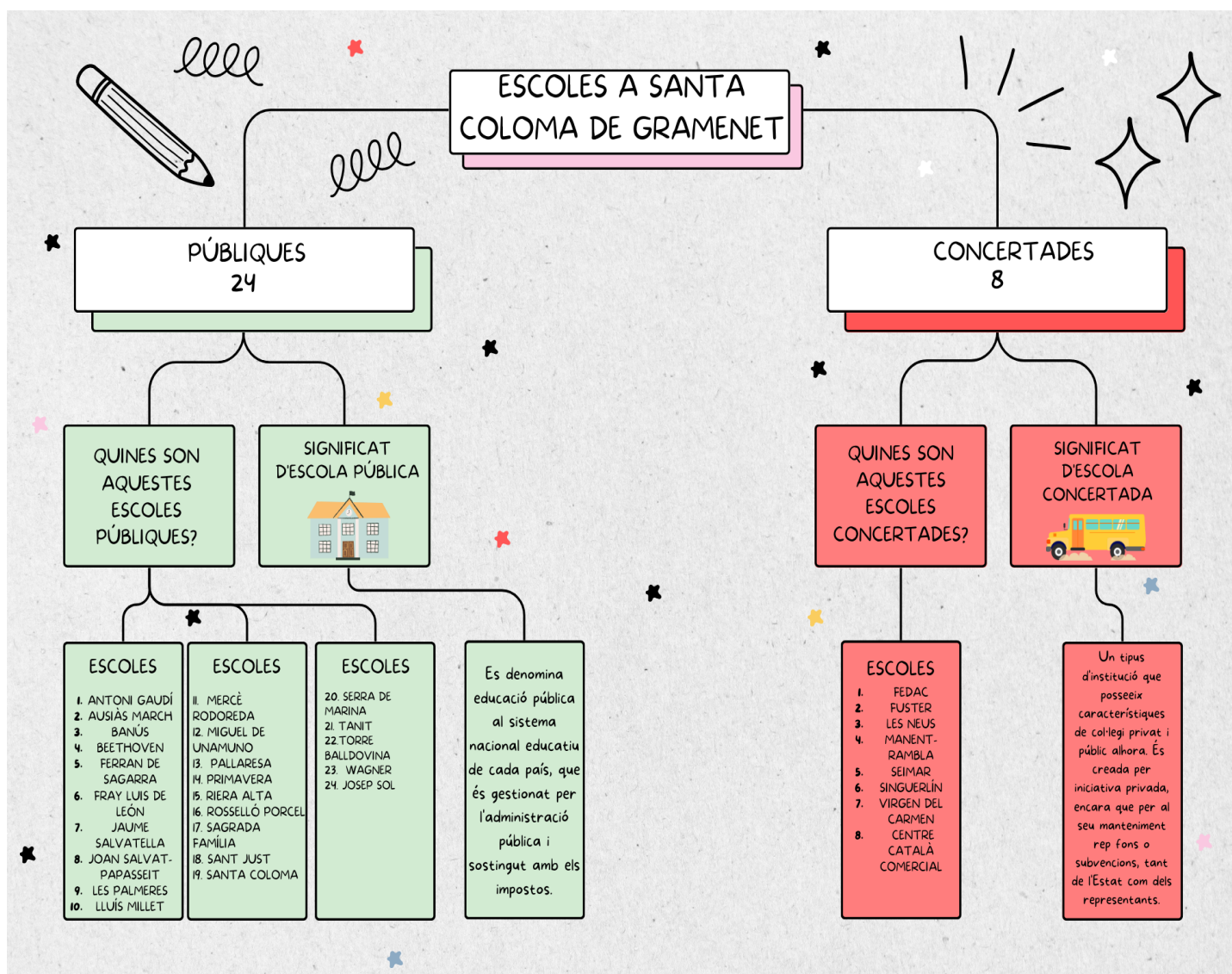


Imatge 4: Escala de metacognició  
Font pròpia

## 4. PEDAGOGIA A SANTA COLOMA DE GRAMENET

### 4.1. Escoles a Santa Coloma de Gramenet

A Santa Coloma de Gramenet, municipi de Barcelona amb 120.598 habitants l'any 2022, segons les dades provisionals del Padró Municipal d'Habitants<sup>7</sup>, sent la població de 0 a 15 anys de 18.838 persones, trobem 32 escoles d'educació primària. D'aquests 24 públics i 8 de concertades.



Imatge 4: Esquema escoles de Santa Coloma de Gramenet.

Font pròpia

<sup>7</sup> Es troba a la pàgina web de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Ciutat, Dades estadístiques (<https://www.gramenet.cat>)

## **4.2. Santa Coloma de Gramenet, CIUTAT EDUCADORA**

*“Dins de la idea de ciutat educativa, l'escola ha de veure's a si mateixa com un agent juntament amb els altres representants educatius de la ciutat. Cal fer espais i obrir portes de participació per a desenvolupar un projecte educatiu conjunt.”* Així ho afirma Ignasi García de Barrera.

Una vegada que poden crear els seus propis projectes educatius, se'ls considera educadors. Aquest terme va ser reprès i consolidat per congressos posteriors després del primer Congrés de Ciutats Educadores, celebrat a Barcelona en 1990. El 4 d'abril de 2005 el Ple Municipal va recolzar la Carta de Ciutats Educadores<sup>8</sup> que es va presentar a l'Assemblea General de Gènova el 17 de febrer de 2004, al VIII Congrés Internacional de Ciutats Educadores. L'educació moderna ha de veure's com un procés que inclou la complexitat social, no només com institucions educatives, sinó també com un component que tots els membres de la societat han de compartir: *La ciutat*.



**Santa Coloma  
de Gramenet  
CIUTAT EDUCADORA**

Imatge 5: Logo projecte ciutat educadora Santa Coloma de Gramenet

Font: <https://www.gramenet.cat>

Diego Arroyo Bote explica en el seu article *“DE L'ESCOLA TRADICIONAL A CIUTAT EDUCADORA”* com en la presentació de «Sta. Coloma Educa» es definia la ciutat educadora com «l'espai immillorable per fer possible la igualtat d'oportunitats al llarg de la vida» i en aquest espai, a banda dels centres i agents educatius, trobem també, al llarg del temps, tots aquells centres, entitats i associacions que es dediquen a la formació no reglada com els centres d'idiomes, formació musical, teatre, entitats socioeducatives, lleure, activitats extraescolars, esport, formació professional i ocupacional...

---

<sup>8</sup> És una carta que expressa el compromís de les ciutats que la subscriuen amb tots els valors i principis que en ella s'han manifestat.

### **4.3. Formació de les primeres escoles a Santa Coloma de Gramenet**

Les escoles de Santa Coloma de Gramenet són un element fonamental en la vida quotidiana i en el desenvolupament de la ciutat. Aquestes institucions educatives exerceixen un paper crucial en la formació de les generacions presents i futures de Santa Coloma, i la seva història i evolució reflecteixen el compromís de la comunitat local amb l'educació, per això és molt important conèixer com es van formar i que van intentar promoure des dels seus inicis.

A principis dels anys 70 del segle passat neix el barri Les Oliveres. Tanmateix comença la lluita per aconseguir un servei tan necessari com és l'educació. Els dèficits escolars a la ciutat eren enormes, milers de nens i nens no disposaven d'accés a l'educació, per aquest motiu van apostar per la gratuïtat d'aquesta. En pocs mesos es va posar en marxa un projecte transformador, per intentar donar els màxims recursos possibles als infants de Santa Coloma.

Les anomenades "escuelas nacionales" eren, en general, escoles autoritàries de tradició franquista i transformar-les en noves escoles públiques, gratuïtes, innovadores, catalanes i de qualitat era el gran repte. L'escola Lluís Millet durant aquells anys va ser el bressol d'un moviment de transformació educativa que es va expandir per la ciutat, va generar la creació del moviment educatiu local "Casal del Mestre", es van establir coordinacions i complicitats amb altres escoles i després amb altres moviments emergents a tot Catalunya.

Aquesta informació la trobem explicitada a l'annex a l'apartat: 14.1. Història de la formació de les escoles a Santa Coloma de Gramenet i recollida a la webgrafia, on podem llegir la transcripció literal de l'article publicat pel "casal del mestre" per Josep Miquel Lacasta i Vicky Marí, al juny de 2023. Aquest article recull i explica gran part de la història dels inicis de les institucions educatives a Santa Coloma de Gramenet, la lluita per una educació pública i universal i l'aposta per noves línies pedagògiques confrontades a les imposades en les conegudes com a "escoles nacionals".

#### **4.4. Renovació lingüística a Santa Coloma de Gramenet**

A principis dels anys seixanta trobem les primeres dades sobre la sensibilització i l'educació del català a les diferents escoles municipals. Els primers cursos de català a Santa Coloma de Gramenet van ser implantats per Salvador Cabré a l'Obra Social de Singuerlín impulsant a la ciutat la campanya «Sta. Coloma per l'AVUI» per la presència escrita i parlada del català, el CEP (Centre Excursionista Puigcastellar) va ser un centre pioner en organitzar classes clandestines "disfressades" de classes d'anglès per evitar la prohibició de la implantació del català per les institucions governamentals que estaven a favor de les conegudes com a "escoles nacionals".



Imatge 6: Reclamacions d'escoles públiques en català (1983) - Sta.Coloma de Gramenet

Font: <https://www.elsaltodiario.com>

Posteriorment van començar a donar classes a altres centres, com al Centre Social del Raval. Els primers cursos oficials de català a Santa Coloma de Gramenet van ser als inicis dels anys 70, es van dur a terme a la biblioteca Valls i Taberner impartits per mestres d'Òmnium Cultural<sup>9</sup> amb dues aules, una per castellanoparlants i altre per catalanoparlants.

<sup>9</sup> És una associació cultural espanyola amb caire polític, amb àmbit a Catalunya, creada en 1961 per a promocionar la llengua i cultura catalana



Aquest projecte de renovació lingüística es va desenvolupar amb grans èxits, per aquest motiu es demana a l'Ajuntament la cessió de dues o tres aules properes a la biblioteca, amb una capacitat mínima de trenta persones, amb pissarra, llum i calefacció, per aplicar aquestes classes a docents castellanoparlants.

Els responsables d'aquestes aules van ser M. Lluïsa Corominas<sup>10</sup> Salvador, F. Xavier Serra<sup>11</sup> i Joaquim Arenas Sampera<sup>12</sup>, les classes es feien els dilluns, dimecres i divendres. També als anys setanta Salvador Cabré, capellà del barri de Singuerlín, va impulsar la seva difusió organitzant cursos a l'antiga biblioteca de Singuerlín. El 1975, l'Ajuntament va destinar 500.000 pessetes per a la subvenció dels cursos del català. Aquest any ja es feien tres classes per a nens castellanoparlants, tres per adults castellanoparlants i dos per adults catalanoparlants.

Aquesta informació està explicada a l'annex, a l'apartat 7.2. on es troba una transcripció literal on Diego Arroyo Bote, explica, en les pàgines 184 a 186 del seu llibre "De l'escola tradicional a ciutat educadora" la renovació lingüística del català des de l'any 1976 fins al 2011. Exposa dades i informació de com la societat va aprendre de manera gradual el català i la manera en que s'ha convertit en la llengua cooficial.

Ho trobarem desglossat a l'apartat: 14.2. Renovació lingüística a Santa Coloma de Gramenet

---

<sup>10</sup> Maria Lluïsa Coromina va aconseguir a l'any 1975, abans de la mort del dictador, que el català fos llengua vehicular.

<sup>11</sup> Va ser un dels docents més importants en la propagació del català dins de les aules.

<sup>12</sup> Es un mestre i pedagog, considerat un dels artífex de l'Escola Catalana. També va ser cap del Servei d'Ensenyament del Català.

## 5. SITUACIONS D'APRENTATGE

Un dels objectius finals del meu treball de recerca és realitzar la meua pròpia situació d'aprenentatge basant-me en els aspectes més contemporanis de l'educació i com aquests s'adeqüen al tarannà d'una ciutat molt implicada en l'educació dels seus ciutadans. La tradició de la ciutat és la lluita i la inclusió de la diversitat com un element més de la riquesa que ofereix a qualsevol forani, que integra les realitats en els aprenentatges i no imposa aquests com dogmes insostenibles i infructuosos per la vida quotidiana. Per això és important conèixer que són les situacions d'aprenentatges, eines fonamentals en les escoles d'avui dia i la seva utilitat en l'assoliment dels sabers curriculars indicats pel Departament d'Educació i organitzats en 6 vectors transversals<sup>13</sup>.

### **5.1. Que són?**

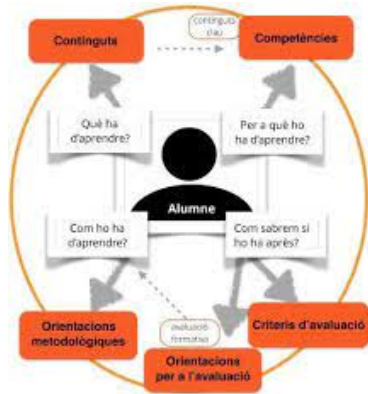
El sistema educatiu s'ha d'adaptar correctament a l'edat i els nivells de l'alumnat per poder explicar de la millor manera possible i obtenir bons resultats. Per a això ha d'organitzar-se i crear alguna estructura eficaç a l'aula. Les situacions d'aprenentatge s'utilitzen per a estructurar i ordenar els temes que es cobriran al llarg d'un semestre, any o un altre període de temps lectiu. D'altra banda, permeten abordar els continguts de manera seqüencial, complint una lògica que té en compte l'edat i formació educativa dels estudiants.

Donat això, cada situació d'aprenentatge està personalitzada per a una matèria en particular, com a Llengua i Literatura Espanyoles, Matemàtiques o Ciències Naturals, en les situacions d'aprenentatge aquesta organització de les assignatures s'anomena àmbits. Per a complir amb els estàndards d'aprenentatge avaluable establerts pel Sistema Educatiu Espanyol, haurà d'incloure també la metodologia d'ensenyament, les activitats planificades i els objectius a aconseguir.

---

<sup>13</sup> Es troba desglossat a la pàgina web de la Generalitat de Catalunya, el Departament d'Educació, en l'apartat de l'educació bàsica, més concretament al punt dels sis vectors. (<https://projectes.xtec.cat>)

Les situacions d'aprenentatge són escenaris que presenten situacions que l'alumnat es pot trobar a la vida real. Aquestes situacions s'utilitzen com a excusa per a desenvolupar els aprenentatges.



Imatge 7: Apartats situacions d'aprenentatge  
Font: <https://www.google.com/imgres>

## **5.2. Elements que componen una situació d'aprenentatge**

Les unitats didàctiques estan formades per 8 elements relacionats entre si, els quals permeten una bona organització i que són fonamentals per a poder dur a terme aquesta unitat didàctica de la millor manera possible.

### **5.2.1. Objectius didàctics**

Aquests són els resultats que esperem que la unitat didàctica ajudi a assolir als estudiants. Per exemple, practicar la identificació d'algunes espècies de vertebrats podria ser un dels objectius si ensenyem animals vertebrats a l'alumnat d'educació infantil.

### **5.2.2. Competències**

Les competències preparen als alumnes per a dur a terme les activitats de la unitat didàctica. Aquestes competències, són la base per a elaborar les unitats didàctiques i són les habilitats que han de desenvolupar-se a través de les seves dimensions i estratègies.

### **5.2.3. Sabers**

Són un conjunt d'informacions que estan organitzades lògicament i inclouen els coneixements, habilitats i actituds necessaris per a aconseguir els objectius d'aprenentatge i desenvolupar competències.

### **5.2.4. Activitats**

Comprenen l'organització seqüencial en el temps per a aconseguir els objectius desitjats, així com la manera activa i sistemàtica en la qual s'ensenya la metodologia.

### 5.2.5. Metodologia

El mètode d'ensenyament es decideix d'acord amb els objectius i competències desitjades del docent, així com amb la matèria temàtica i els materials disponibles. També cobreix com s'organitzen els grups, horaris, ubicacions i recursos.

### 5.2.6. Recursos

Els recursos són els elements que s'utilitzaran per a ajudar a l'alumnat en el procés d'aprenentatge. Poden ser des de llibres de text en paper, electrònics com la pissarra tàctil, sortides amb l'escola i fitxes d'activitat.

### 5.2.7. Estratègies

Implica configurar el temps i l'espai de l'aula, com la forma en què es disposen les taules de classe, la manera de seure als alumnes o com s'utilitza el material del que es disposa.

### 5.2.8. Avaluació

El procés hauria de determinar el grau en què els estudiants aconsegueixen els objectius establerts en el currículum. Juntament amb els projectes assignats per a classe es valorarà el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Per a confirmar els coneixements previs dels estudiants sobre el tema, es pot realitzar una avaluació preliminar a l'inici de la unitat didàctica. Per a avaluar la comprensió de la unitat didàctica es podran utilitzar diferents mètodes (concretat als indicadors d'avaluació), depenent de l'objectiu i de la decisió del professorat.

## 6. ENQUESTES ALS DOCENTS DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

Durant aquest TR hem parlat sobre les noves metodologies que han aparegut amb els canvis que s'estan produint en relació a l'àmbit acadèmic, però encara no hem parlat dels docents. El docent és la persona encarregada d'impartir els coneixements a l'alumnat i regular com s'adquireixen. Per això, en aquest apartat del TR crearé un qüestionari sobre les noves metodologies educatives i les enviaré a les diferents escoles de Santa Coloma per conèixer les opinions del professorat i poder fer una valoració més crítica de les noves línies pedagògiques.

### **6.1. Creació del qüestionari**

Com he dit en el punt anterior, en aquest qüestionari vull saber l'opinió dels docents de les diferents escoles de Santa Coloma de Gramenet a partir d'un raonament reflexiu i posicionar-se respecte a les noves metodologies. Seguidament, plantejo preguntes obertes per intentar trobar la manera de conèixer més profundament el que hi pensen i poder extreure una conclusió de quina és la millor metodologia o s'hi s'ha de fer una de mixta.

Per a començar, posaré una primera pregunta on trobaran un desplegable en el qual estan les 32 escoles que hi ha a Santa Coloma de Gramenet perquè seleccionin en quina treballen, això ho faig per després poder comparar les respostes i intentar veure si hi ha alguna relació amb l'escola que treballen i la zona educativa respectiva en relació a les necessitats d'entorn i si són escoles pioneres en les noves metodologies o són escoles tradicionals.

Seguidament, hi haurà una pregunta de quants anys porten treballant en l'ensenyament. Amb això busco saber si tenen molta o poca experiència treballant com a professor i valorar si és rellevant respecte a la seva visió.

La tercera pregunta serà si han treballat amb diferents línies pedagògiques o no, amb això puc saber si tenen la suficient experiència per a poder respondre i validar les seves afirmacions de les següents respostes.

La següent pregunta és: Quin model educatiu creus que és millor?. Amb aquesta pregunta vull veure quin percentatge de professors estan a favor de les noves pedagogies, comparant-ho amb el seu trajecte en l'àmbit educatiu com a docent.

En la cinquena pregunta es demana que s'argumenti la resposta anterior.

No ens podem oblidar que una de les maneres de saber si una metodologia funciona és mirant els resultats acadèmics. Per aquest motiu, la següent pregunta és: Creus que amb els noves pedagogies milloren els resultats acadèmics?

Finalment, es demana que es destaquï un aspecte positiu i un negatiu de les noves metodologies. Sabent això es podria veure quina és la manera de millorar la LOMLOE<sup>14</sup>, és a dir, quins canvis es poden implementar.

---

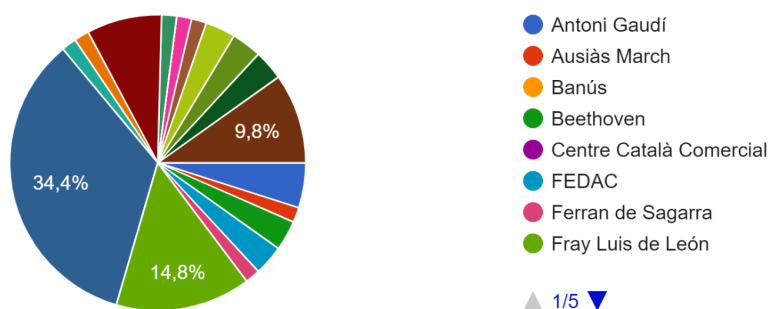
<sup>14</sup> Llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa, la qual té com a objectiu modernitzar el sistema educatiu i recuperar l'equitat i la capacitat inclusiva del sistema personalitzant el tractament educatiu.

## **6.2. Resultats del qüestionari**

En aquest apartat analitzarem a través de gràfics i comparacions les diferents respostes dels 61 docents de Santa Coloma de Gramenet que han respost al qüestionari.

En quina escola treballes?

61 respostes



Gràfic 1: Pregunta 1 de l'enquesta als docents  
Font pròpia

Aquesta imatge mostra un gràfic el qual recull diferents respostes en relació a la primera pregunta del qüestionari. En aquest qüestionari abunden les respostes dels docents de l'escola de secundària IES Puig Castellar (un total de 21 respostes, és a dir un 34,4% de les respostes registrades). Això ens permetrà saber la visió dels docents que observen el pas de primària a secundària. La segona escola que més ha respost ha estat el Fray Lluís de Lleó, amb un total de 9 respostes, equivalent a un 14,8% dels docents. Seguidament, està l'escola Torre Balldovina, amb 6 respostes (9,8%). D'altra banda, hi ha 5 respostes del col·legi Lluís Millet, un 8,2% de respostes. Un 4,9% pertany a l'escola Antoni Gaudí, on 3 docents van respondre al qüestionari.

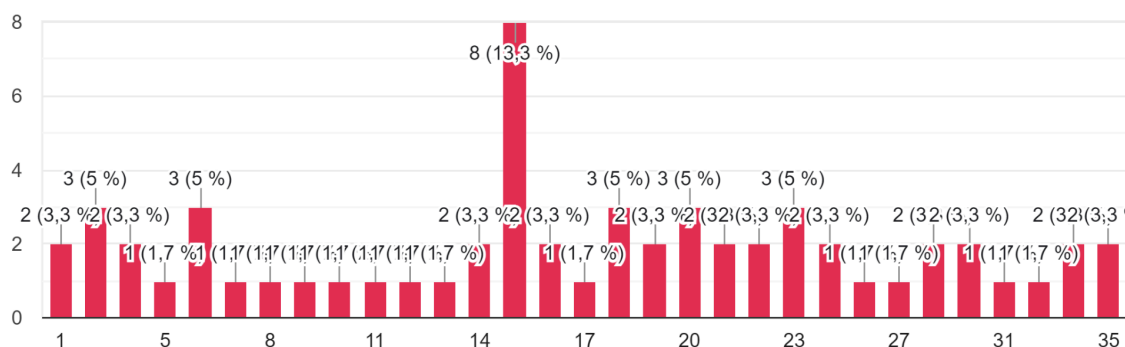
A més, trobem diverses escoles les quals han respost 2 docents, aquestes són: Beethoven; FEDAC; Santa Coloma; Serra de Marina; Tanit, on cadascuna equival un 3,3%.

Per a finalitzar, 7 col·legis van enviar 1 resposta, equivalent a un 1,6%, aquests col·legis són: Ausias March; Ferran de Segarra; Joan Salvat-Papasseit; Les Palmeres; Mercè Rodoreda; Sagrada Família; Sant Just.



Quants anys portes treballant en l'ensenyament?

60 respostes

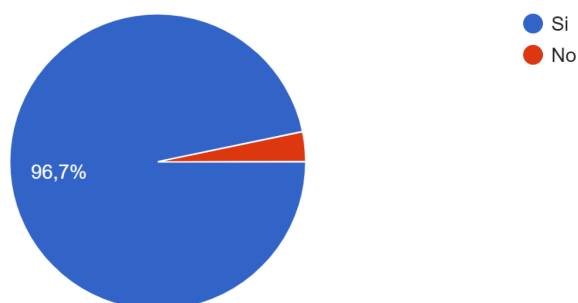


Gràfic 2: Pregunta 2 de l'enquesta als docents  
Font pròpia

En aquest gràfic, s'observa els anys que porten treballant aquests docents en l'àmbit de l'educació. En general abunden els que hi porten 15 anys treballant en l'educació, ja que hi són 8 docents. En canvi, hi ha molts pocs docents entre els 7 i els 13 anys treballant. En conclusió, hi han respost persones amb experiència les quals han estat involucrades en els canvis dels models i la implementació de les noves metodologies.

Has treballat amb diferents línies pedagògiques?

61 respostes

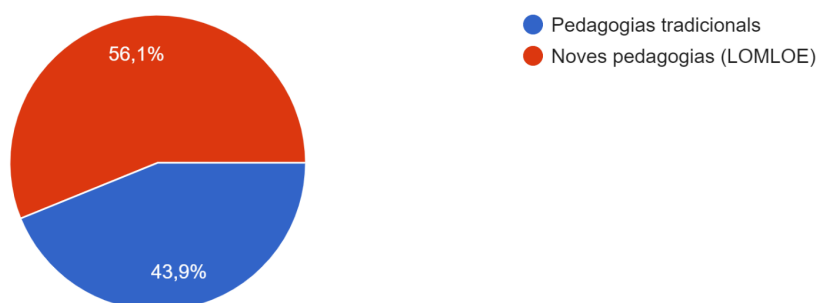


Gràfic 3: Pregunta 3 de l'enquesta als docents  
Font pròpia

Com podem observar, només 2 dels docents han dit que no han treballat amb diferents línies pedagògiques. Aquests docents porten pocs anys a l'àmbit de l'educació i a més pertanyen a una escola concertada. Amb això podem treure la conclusió de que els canvis arriben més tard i amb menys profunditat a les escoles concertades que a les públiques.

Quin model educatiu creus que és millor?

57 respostes



Gràfic 4: Pregunta 4 de l'enquesta als docents  
Font pròpia

En aquest gràfic podem veure com hi ha més docents els quals pensen que són millors les noves metodologies, més específicament la LOMLOE. Malgrat això hi ha un gran percentatge de docents que continuen creient que les pedagogies tradicionals s'adapten i funcionen millor a l'alumnat. Si mirem més concretament aquestes respostes, podem observar que la gran part dels docents que han votat les pedagogies tradicionals pertanyen a la secundària o són docents de primària amb molts anys en el sector educatiu. Amb això podem pensar que els docents de secundària poden observar el procés de canvi dels alumnes de primària a secundària, ells, s'adonen que l'alumnat d'anys anteriors han tingut millor rendiment acadèmic, podem deduir que durant la seva etapa de formació, personal i acadèmica, han assolit més sabers que els alumnes més joves que estan vivint aquest canvi. Com he dit anteriorment, els docents de primària que han votat la LOMLOE són professors que porten anys treballant en l'educació, per això podem

pensar que aquests estan més adaptats a les pedagogies tradicionals i a més pensar que aquestes continuen funcionant millor que les noves. D'altra banda, hi ha un 56,1% que han respost les noves pedagogies, sobretot abunden docents d'escoles de primària, malgrat que hi ha algun cas excepcional de l'escola IES Puig Castellar. Aquests docents, pensen que les noves metodologies s'adapten millor a les necessitats de l'alumnat de primària i són millors per l'edat del nen, ja que en aquestes etapes necessiten activitats més competencials i contextualitzades per a poder desenvolupar la seva intel·ligència cognitiva.

En conclusió, les noves metodologies tenen beneficis a curt termini, ja que aquestes desenvolupen la intel·ligència cognitiva de l'alumne i amb això provoquen que el nen s'adapti millor a les circumstàncies del dia a dia, utilitzant millor la lògica en les situacions necessàries. El problema, és que aquestes no són bones en llarg termini, ja que els docents de secundària han notat una disminució del rendiment acadèmic dels alumnes i això està provocant un aprenentatge enrederit. Observen algun exemple d'aquesta visió on s'afirma que es triga més en consolidar aprenentatges més formals.

Argumenta la resposta anterior

60 respuestas

Les noves pedagogies permeten arribar més a la diversitat de l'alumnat. Tot i així, no s'ha de perdre de vista la part tradicional en alguns aspectes ja que sense aquesta no tots els aprenentatges s'acaben consolidant. Actualment, sovint es confon les noves pedagogies amb manca d'esforç, pràctica, estudi...

Espais d'aprenentatge

La meva experiència m'ho ha demostrat

Penso que tots els models tenen aspectes positius i negatius, cal que hi hagi un equilibri. No estic a favor d'una determinada inclusió a l'escola ordinària. Hi ha alumnes que són un perfil clar d'escola especial, i cursen els seus estudis a l'ordinària. Això és gràcies a la LOMLOE.

Imatge 8: Pregunta 5 de l'enquesta als docents

Font pròpia

A la cinquena pregunta, es demanava que argumentessin la resposta anterior (Quin model educatiu creus que és millor?). He pogut observar més concretament l'opinió dels docents i poder identificar quins són els punts forts de cadascuna de les dues.

Per un costat, els docents que van votar les noves metodologies ho justifiquen dient que la LOMLOE permet arribar més a la diversitat de l'alumnat. Tot i això, diuen que no s'ha de perdre de vista la part tradicional en alguns aspectes, ja que sense aquesta no tots els aprenentatges s'acaben consolidant. Per un altre banda, les noves metodologies s'adapten millor a les necessitats individuals de cada infant i permeten un treball més globalitzat i interdisciplinari. Aquestes contemplen el tractament de les emocions, tan important en la infància i l'adolescència, l'aprenentatge és més personalitzat, fomentant així les capacitats de cada un dels diferents alumnes dins d'un grup. A més, els canvis socials constants fan que la mirada envers els aprenentatges evolucioni i, per tant, són aprenentatges els quals han evolucionat a un caràcter més inclusiu i es pretén atendre millor a la diversitat, aquestes noves metodologies posen a l'alumne al centre i incrementen la motivació, ja que com he dit anteriorment és un aprenentatge actiu, dinàmic i que té en compte els interessos de l'alumnat, apropant el currículum a ells. El model Dua d'aprenentatge aposta per aquesta adaptació oferint un marc acadèmic que es pot amotllar a qualsevol perfil i no al revés.

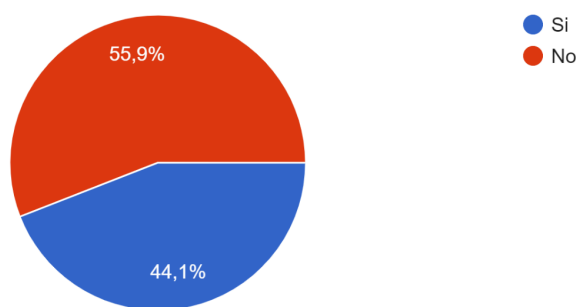
Tanmateix hi ha docents que van votar les pedagogies tradicionals, un pensament més conservador. Els docents diuen que el problema més gran de les noves metodologies és la ràtio d'alumnes. Aquestes podrien funcionar amb ràtios d'alumnes més baixos ja que amb més de 30 alumnes per classe no es pot fer un bon seguiment i els continguts treballats per nivell cada vegada són menors, de manera que els alumnes estan cada vegada menys formats i amb un nivell més baix. Falten recursos econòmics i dotació de professors i professores per utilitzar noves metodologies més dinàmiques. Per aquest motiu, diuen que s'ha d'implantar una nova llei havent format els docents i amb la previsió que les infraestructures dels espais on s'implementi siguin adequades a les noves formes de treballar (aules, mobiliari, recursos didàctics, recursos TIC... a més de recursos humans). En conclusió, les noves metodologies tenen una bona base teòrica, però sempre que hi hagi recursos i una formació prèvia a aquestes.

Per finalitzar, hi ha hagut una altra part dels enquestats, els quals hi pensen que ha d'haver-hi una combinació entre les dues. Aquests docents, diuen que totes dues

tenen punts positius que permeten potenciar els aprenentatges significatius i globals, per això s'ha de trobar una nova pedagogia que inclogui els aspectes més positius d'ambdues. L'ensenyament ha de trobar un equilibri. És cabdal partir dels interessos dels infants, però és molt important treballar hàbits i rutines que els ajudi en el seu desenvolupament.

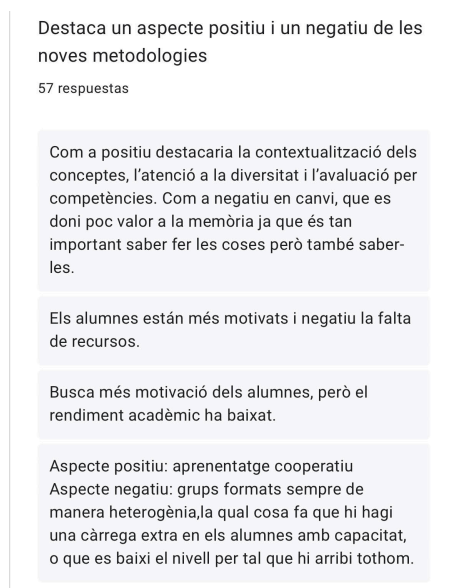
Creus que amb les noves pedagogies milloren els resultats acadèmics?

59 respostes



Gràfic 5: Pregunta 6 de l'enquesta als docents  
Font pròpia

Com podem observar, pràcticament les mateixes persones que estaven a favor de les noves metodologies han votat que si hi ha una millora en el rendiment acadèmic i això és igual en el cas contrari. Enllaçant amb la resposta anterior, en primària les noves metodologies estan provocant una millora en el desenvolupament cognitiu de l'alumne, però en arribar a secundària i haver d'enfrontar-se a exercicis i exàmens memorístics, estan provocant una relliscada en el rendiment d'aquests infants. Amb això els docents que han dit que no, són majoritàriament de l'escola secundària, els quals observen com generació en generació el rendiment acadèmic està disminuint i està provocant un procés d'aprenentatge molt més lent comparat amb les pedagogies tradicionals.



Imatge 9: Pregunta 6 de l'enquesta als docents  
Font pròpia

En aquesta imatge podem trobar l'última pregunta amb algunes de les respostes que van enviar els docents, on havien de destacar un aspecte positiu i un de negatiu de les noves metodologies. Podem veure algunes propostes per millorar les noves metodologies i quins aspectes hem d'implementar per reforçar-les.

Com a aspectes positius es destaca la contextualització dels conceptes, l'atenció a la diversitat i l'avaluació per competències. Seguidament, posen a l'alumne al centre del seu aprenentatge, centrant-se més individualment en cada infant i així atendre més fàcilment a la diversitat de l'alumnat. També, els docents recalquen molt la inclusió i l'adaptació al nivell de l'alumne, més concretament el SIEI. Els suports intensius a l'escola inclusiva (SIEI), contribueixen a l'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials derivades de limitacions molt significatives tant en el funcionament intel·lectual com en la conducta adaptativa. D'altra banda, aquestes fonamenten el treball cooperatiu, desenvolupant la intel·ligència cognitiva de l'alumnat.

Com a aspectes negatius, trobem el poc valor que se dona a la memòria, molt important pel desenvolupament de l'alumne, per la manca d'aquesta part de l'educació, molts cops queda molt diluïda la cultura de l'esforç. Tots tenen un punt en comú i és la manca de recursos per dur a terme la tasca educativa de qualitat, tant materials (aules, aparells tecnològics...) com humans (professors per aula, formació...).

## 7.VISITA AL LLUÍS MILLET

En el món educatiu actual, la qualitat de l'ensenyament és fonamental per al desenvolupament dels estudiants. Les metodologies pedagògiques utilitzades en les escoles exerceixen un paper molt important en aquest desenvolupament, ja que determinen com s'imparteixen els coneixements a l'aula. Per aquest motiu, realitzar una visita a una escola amb el propòsit d'observar com són les seves metodologies, es presenta com una oportunitat essencial per poder comprendre de manera pràctica i profunda els enfocaments educatius que estan transformant les aules.

Vaig contactar amb la direcció de l'Institut escola Lluís Millet, situat al barri de Les Oliveres, al districte de Singuerlin i pionera en la implantació d'un nou model d'escola amb personal format prèviament i guanyadora de premis a la innovació educativa. L'objectiu era que em permetessin assistir a les dinàmiques del centre. Aquesta experiència de poder anar a una escola, em permetrà explorar de prop com les teories pedagògiques s'apliquen en pràctiques concretes, com els professors s'adapten a les necessitats dels alumnes i com se està implementant la tecnologia en el procés d'aprenentatge. Afortunadament, es van mostrar col·laboradors i van acceptar la meua petició. El director, Juanjo Coca Viviano em va posar en contacte amb el Roc Mateu Prieto, coordinador pedagògic de l'ESO i vam poder agendar-ho. A més de tenir la sort d'anar acompanyat d'ell en tot moment, ha acceptat respondre a algunes preguntes.

En aquesta part del meu treball de recerca, compartiré quines han estat les meves impressions i troballes derivades de la meua visita a l'escola Lluís Millet, una escola pionera en les noves metodologies, que es destaca pel seu enfocament innovador en l'ensenyament i l'aprenentatge.

## **7.1. Experiència en L'institut escola Lluís Millet**

### **7.1.1. Primera visita (25/10/2023)**

El primer que trobo, tot i que ja m' havien descrit per sobre l'escenari, és que en el Lluís Millet han eliminat les classes convencionals, perquè havien observat que els nens venien sense ganes, motiu pel qual les classes normals només arribaven a ser productives només durant 15 minuts.

Per dirigir les sessions amb una perspectiva diferent van idear les IP (Itineraris personals)

**IP:** Els alumnes tenen un classroom amb assignatures i activitats per a fer. Ells de manera autònoma van fent les activitats al seu ritme, això provoca que tinguin interès i ganes d'aprendre. D'altra banda, són classes d'uns 15 alumnes per docent, que no necessàriament és el referent de la IP que s'està executant. La ràtio és petita perquè tot vagi més fluid. Cal indicar que l'escola és d'una sola línia. Tenen 8 hores d'aquesta assignatura en la qual ells mateixos són els protagonistes del seu propi aprenentatge, les altres hores lectives es reparteixen en projectes, educació física...

Els professors van ajudant quan l'alumne ho necessita, però l'objectiu és que ells mateixos cerquin les solucions en internet i aprenguin en funció de les pautes donades pels professors en els dossiers que s'han elaborat prèviament seguint el model del llibre de text: exposició i exercicis. Tenen pàgines web amb activitats i enllaços amb vídeos i informació per a resoldre els seus dubtes, el que recorda a les flipped classroom.

El disseny de l'aula és cooperatiu doncs l'heterogeneïtat no només respon a interessos, gèneres o etnia sinó també per edats. Els nivells es barregen amb l'objectiu de que s'ajudin entre ells, és a dir, intenten fomentar la cooperació entre iguals.

#### **Projectes:**

En els projectes els professors tracten els temes que pensen que són indispensables que els nens aprenguin de cada assignatura. A part, fan projectes relacionats amb temes que poden passar en el dia a dia. Per exemple, propostes de



reformes en l'escola o temes com les forces de física. En el meu cas vaig observar 4 projectes en els diferents cursos.

Un projecte de física, on per a introduir el tema fan un petit esquema/dossier informant-se. Després tots junts van posant conceptes en conjunt. (classes més tradicionals), però ells busquen una modernització i una altra visió a aquests projectes. Tots els del curs tenen un classroom amb activitats que han de fer i amb les correccions perquè ells mateixos es corregeixin. En un altre projecte han creat un torneig de cluedo per a tots els alumnes amb l'objectiu d'aprendre paraules i conceptes nous. Han fet les seves maquetes i les seves normes. Els alumnes estan més motivats per aprendre. Els de 1° ESO estan fent una maqueta de les cèl·lules, en la qual apliquen els conceptes treballats per a entendre les parts i les funcions de les cèl·lules. Els de 4° ESO estan fent un projecte de Halloween per a recaptar diners per al seu viatge de final de curs, amb això treballen diferents àmbits.



Imatge 10: Projecte creació d'un cluedo alumnes del Lluís Millet

Font pròpia

### **Avaluació:**

No donen suport a una avaluació convencional, ja que aquesta és molt freda i els pares no es centren en els comentaris, sinó només en les notes. Per això han fet una avaluació sense notes. Aquesta consisteix en que un dia els pares van a l'escola i els mateixos alumnes els expliquen a ells i als docents, els quals hauran triat prèviament segons el vincle o la relació personal, què han après durant el trimestre. D'altra banda, els professors durant el trimestre fan una avaluació contínua de cada alumne.

### 7.1.2. Segona visita (18/12/2023)

El dilluns 18 de desembre del 2023, vaig tenir el privilegi de poder assistir a les noves avaluacions presencials dels alumnes al Lluís Millet, on per primera vegada, els alumnes es van enfrontar a una nova avaluació basada en mostrar els seus aprenentatges durant el trimestre als docents i a les seves famílies.

Els alumnes van haver de triar tres docents del centre (basant-se en el vincle que tenen amb ells) i portar a l'escola als seus pares i germans. Els alumnes han de fer una presentació explicant tot allò que han après durant el curs i quines han sigut les activitats realitzades. Més concretament, aquests han d'explicar com a mínim una IP que hagin realitzat (Itinerari Personal), un projecte PAS (Projecte Artístic Social), un projecte PCT (Projecte Científic Tecnològic) i una optativa.

Aquesta presentació haurà d'anar acompanyada d'una presentació digital i hauran de portar evidències de cada treball realitzat, és a dir, en cas que expliquin una IP sobre les cèl·lules, han de portar la maqueta realitzada, en el cas que expliquin una IP sobre matemàtiques, han de portar tots els exercicis de matemàtiques realitzats durant el trimestre.

D'altra banda, els alumnes van haver de reflexionar sobre les dificultats que s'han trobat durant el trimestre, explicar com les han resolt i recalcar quins són els objectius per als trimestres posteriors. A més, van haver d'explicar que han après a nivell personal, explicant diferents moments d'aprenentatge del curs vinculant-los a situacions generades a nivell personal. A més, van haver de triar-ne un de tots els aprenentatges i desenvolupar-lo a través d'una reflexió profunda.

Tota aquesta presentació està basada en un document que se'ls va proporcionar als alumnes per facilitar la seva pròpia avaluació sobre el seu aprenentatge. Aquest document es troba al punt 14.3. Guió presentació dels aprenentatges.

La visita em va permetre col·locar conceptes teòrics i objectius a l'aula, donar-los consistència per mi mateix, reflexionar també sobre la manera d'abordar l'actitud de l'alumnat davant el dia a dia a l'escola.

Ahora de contrastar-la i extreure conclusions respecte l'escola tradicional he partit de la meva pròpia experiència i la dels meus companys.

## 8. ENTREVISTA ALS DOCENTS DE SANTA COLOMA

En el punt anterior del meu TR (treball de recerca), vaig fer un qüestionari amb diferents preguntes per a poder arribar a tots els docents de Santa Coloma de Gramenet. A més, he realitzat diferents entrevistes a alguns professionals amb preguntes més complexes per a poder aprofundir més en l'opinió de qui realment importa, els docents. Per a poder fer això he hagut de contactar amb diferents escoles de Santa Coloma de Gramenet i tenir la sort que escoles tan pioneres en les noves metodologies com per exemple és el Lluís Millet, em permetin assistir a la seva escola i poder entrevistar el seu equip docent.

### **8.1. Preguntes**

Aquestes són les diferents preguntes que he realitzat en les entrevistes:

#### **Avantatges més significatius de les situacions d'aprenentatge**

1. Amb les noves metodologies es veu que hi ha més participació i compromís per part dels estudiants?
2. Quines són les habilitats més rellevants per el món real que es desenvolupen amb les situacions d'aprenentatge?
3. Es nota més motivació i entusiasme per l'aprenentatge per part dels estudiants?
4. Hi ha una personalització de l'aprenentatge per satisfer les necessitats individuals de l'alumnat?
5. Quins canvis positius s'observa des de l'equip docent respecte l'alumnat?

### **Majors desafiaments al implantar-les**

6. S'ha observat una resistència per tant dels docents? i de l'alumnat?
7. Quin és el major problema en la implantació de les noves metodologies?
8. Creus que hi ha una falta de formació dels docents sobre les noves metodologies?
9. Hi ha hagut poc temps per a preparar-se aquesta nova metodologia i a més s'ha hagut d'ajustar el currículum?
10. Con s'observa la continuïtat de l'alumnat en etapes posteriors?

### **Altres preguntes:**

11. Les noves metodologies beneficien a tots?
12. Quina és la teva opinió personal sobre l'aprenentatge basat en projectes?

## **8.2. Opinió dels docents**

En l'entrevista a Roc Mateu Prieto (Coordinador ESO de l'escola Lluís Millet), vaig poder obtenir una opinió més concreta sobre les noves metodologies, a més de conèixer els problemes que s'han trobat implantant aquestes i com està acabant d'adaptar-se el professorat.

Per una banda, afirma que han notat un canvi en el compromís de l'alumnat i en la motivació d'aquest, sobretot s'ha notat en aquells alumnes que tenien una gran manca d'atenció continuada, aquests alumnes actualment treballen sense distreure's i han vist una millora. Seguidament, diu que aquestes situacions d'aprenentatge busquen la responsabilitat de l'alumnat, responsabilitat a escala organitzativa, a nivell d'avaluació, a nivell d'aprenentatge, amb això posen a l'alumne al centre del seu propi aprenentatge, element cabdal perquè l'educació tingui sentit. D'altra banda, han notat més motivació i entusiasme per l'aprenentatge per part dels alumnes. Amb les noves metodologies hi ha una personalització de l'aprenentatge per satisfer les necessitats individuals de l'alumnat, no obstant això, com que encara s'estan implementant del tot, no hi ha una personalització tan individualitzada com es vol realitzar. Segons Mateu Prieto, els docents estan observant grans canvis positius amb la implantació d'aquestes noves metodologies: *"Als nens aquest any hem vist un canvi, ara venen més motivats, ara sí que venen amb ganes de treballar o venen a treballar. Quan abans costava fer una classe més tradicional, hi havia alumnes que no escoltaven."* (Roc Mateu). Tanmateix, aquests mateixos docents s'han formulat moltes preguntes i han tingut dubtes sobre si aquestes funcionarien correctament i si era un canvi positiu, però, al final s'han adonat que estan produint millores en la intel·ligència cognitiva i en el procés d'aprenentatge dels infants. A més, pensa que hi ha hagut una falta de formació, ja que ha sigut un canvi molt ràpid sense temps per poder-se preparar correctament aquestes noves metodologies. Un altre problema és la falta de recursos tan econòmics / materials com recursos humans. Cal recalcar que no han pogut observar la continuïtat d'aquests alumnes, per això ells estan convençuts del fet que les noves metodologies estan provocant millores a curt termini, però no ho poden saber si serà el millor a llarg termini.

En conclusió, diu que: *"no tot s'hi val treballant en projectes. Sembla molt fàcil dir-ho, però no és així. Treballar qualsevol cosa amb un projecte no serveix de res. Al final molts projectes estan pensats per un contingut en concret."* (Roc Mateu), a més diu que *"si no anem a buscar aquells problemes reals de l'alumne tornem a estar lluny del seu centre i si estem lluny del seu centre no aconseguirem motivar-lo. Estan aprenent perquè toca, no perquè volen. Llavors per mi és el canvi. Ells han d'aprendre perquè volen aprendre no perquè el professor diu que toca aprendre. Per mi aquest seria un bon resum."* (Roc Mateu).

L'entrevista es troba transcrita a l'apartat: 14.4. Transcripció entrevista a Roc Mateu Prieto (Coordinador ESO de l'institut escola Lluís Millet), a l'annex.

També es pot escoltar escanejant el següent QR:



També, vaig tenir l'oportunitat de fer diverses preguntes a altres docents del centre, però en aquest cas m'han demanat que mantingui l'anonimat, només puc dir que és docent de secundària. Aquest docent amb el qual vaig poder conversar, em va explicar com ell tenia una visió totalment oposada a Roc Mateu Prieto.

Primer pensa que les noves metodologies provoquen una falta d'estructura i disciplina. Explica que les noves metodologies educatives sovint emfatitzen l'aprenentatge actiu i l'autonomia de l'estudiant i amb això poden mancar de l'estructura i la disciplina necessàries per a garantir un ambient d'aprenentatge eficient.

D'altra banda, aquestes noves metodologies com la LOMLOE provoquen una desconexió amb els fonaments bàsics, assenyalant que es centren massa en projectes i activitats lúdiques, descurant l'ensenyament dels conceptes fonamentals i bàsics, que són essencials pel desenvolupament acadèmic dels estudiants.

A més, diu que hi ha una falta de preparació pel món real. Aquest docent, argumenta que les noves metodologies no estan preparant adequadament als estudiants per a enfrontar els desafiaments del món real, pel fet que no es centren en el desenvolupament d'habilitats pràctiques i habilitats específiques necessàries en l'entorn laboral.

Finalment, pensa que la introducció de noves metodologies sovint implica un canvi en els mètodes d'avaluació i això és una "amença" per a la consistència dels resultats acadèmics.

## 9. CREACIÓ D'UNA SITUACIÓ D'APRENTATGE

En la part pràctica, com a resultat de les investigacions que he fet, he generat una situació d'aprenentatge atenent a les necessitats concretes de la població del barri Riu Nord de Santa Coloma de Gramenet tenint com a guia el decret 205/2023. Aquesta situació d'aprenentatge està basada en les noves metodologies, inspirada en la visita a l'escola Lluís Millet i adaptant aquestes a les conclusions extretes de les respostes dels docents al qüestionari.

INICI	
TÍTOL	Fes el teu propi volcà
CICLE	Cicle inicial
CURS	4t
MATÈRIA / ÀMBIT	Coneixement del medi natural, social i cultural Educació Artística (Visual i plàstica)
CONTEXT Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra?	<b>Com construir el teu propi volcà.</b> - Com es formen? Quins tipus de volcans hi ha? Com hem d'actuar davant una erupció volcànica? Quants volcans hi ha al món?
REPTE	Aprendre a construir el teu propi volcà.
PRODUCTE FINAL	Fabricar el teu propi volcà a partir de materials de la vida quotidiana.

Taula 1: Inici situació d'aprenentatge

Font pròpia



TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS		
Ciutadana	<input checked="" type="checkbox"/>	El treball cooperatiu involucra la responsabilitat individual envers l'equip i la interdependència entre els membres. És necessari que cada alumne sigui responsable amb les pròpies tasques, ja que cadascú és imprescindible per arribar a l'objectiu comú de l'equip.
Emprenedora	<input checked="" type="checkbox"/>	Fer el treball de manera cooperativa per implicar la col·laboració i la interacció entre iguals. Entre ells i elles han de comparar idees, distribuir tasques, prendre decisions conjuntes i treballar junts per assolir la creació del volcà. Això els permet desenvolupar habilitats de treball en equip, comunicació efectiva, lideratge compartit i resolució de problemes conjunta, que són essencials en l'emprenedoria.
Personal social i d'aprendre a aprendre	<input checked="" type="checkbox"/>	Fomentar la metacognició a través de les autoavaluacions i les coavaluacions per tal de fer que l'alumnat reflexioni i gestioni sobre el seu propi aprenentatge.

Taula 2: Tractament de les competències transversals situació d'aprenentatge  
Font pròpia

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	OBJECTIUS	CRITERIS D'AVALUACIÓ Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
Resoldre problemes i reptes generant cooperativament, un producte creatiu i innovador a partir de projectes interdisciplinaris.	Participar activament en la situació d'aprenentatge dels volcans, col·laborant entre iguals per aconseguir objectius comuns i comparar coneixements i habilitats.	Participar en projectes interdisciplinaris cooperatius, de manera guiada, per a la creació de prototips que els resolguin.
Analitzar les característiques de diferents elements o sistemes del medi natural, social i cultural, més concretament dels volcans.	Adquirir coneixements sobre les característiques dels volcans i sobre com el podem fer de manera artística.	Reconèixer les característiques i propietats a través de metodologies d'indagació i utilitzant les eines i processos adequats de manera pautada.
Participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.	Elaborar i exposar de manera oral les vivències, els fets i els aprenentatges per tal de comparar i mostrar allò après.	Produir textos orals coherents a partir d'una situació comunicativa propera (vivències, fets i aprenentatges), amb planificació acompanyada, adaptant el to de veu i el gest a la situació, i utilitzant recursos no verbals.

Dissenyar, elaborar i difondre creacions culturals i artístiques col·laboratives, assumint diferents rols, posant en valor el procés per desenvolupar la creativitat, el sentit de pertinença i arribar a un resultat final.	Dissenyar, planificar i justificar una creació del volcà, tenint en compte els recursos disponibles, per tal d'aplicar els aprenentatges adquirits.	Participar en el procés de disseny de creacions artístiques per arribar al objectiu final acordat, mitjançant la creació d'un volcà a partir de materials quotidians.

Taula 3: Competències específiques situació d'aprenentatge

Font pròpia

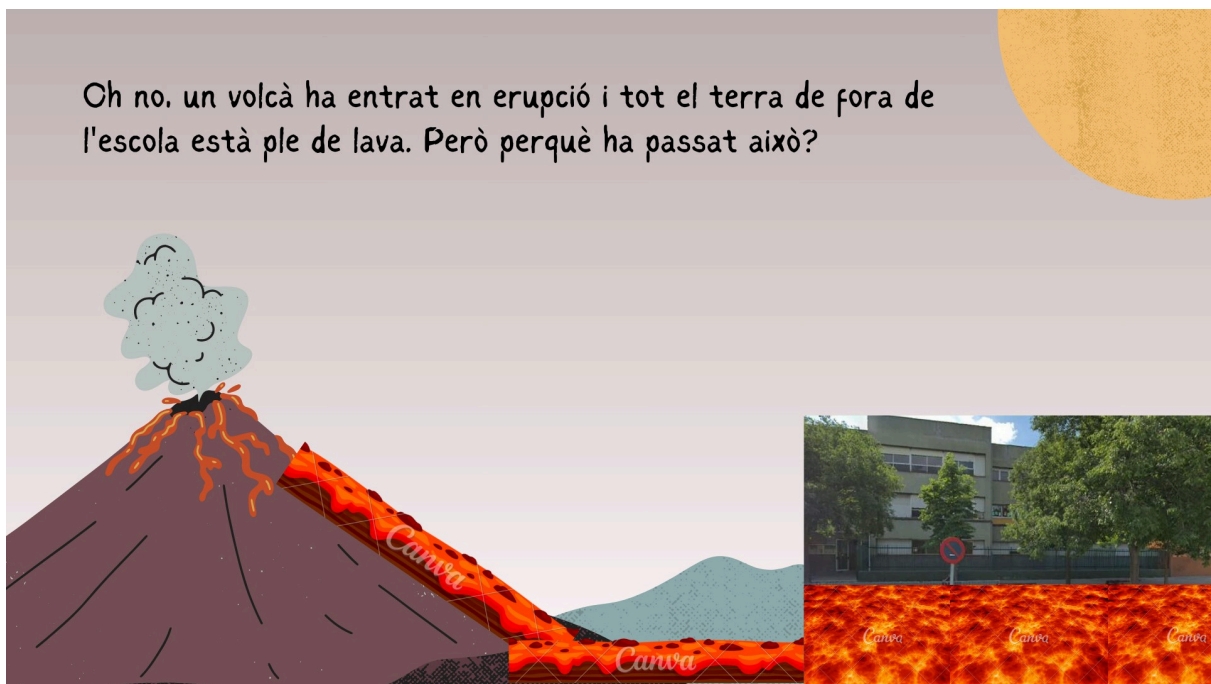
<b>SABERS</b> Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:	
Àrea	Sabers
Coneixement del medi natural, social i cultural	Selecció de tècniques d'indagació adequades (observació, formulació de preguntes, planificació, realització de l'experiment, cerca d'informació...)
Coneixement del medi natural, social i cultural	Utilització dels materials proporcionats per el docent.
Coneixement del medi natural, social i cultural	Construcció i ús de vocabulari científic relacionat amb els volcans.
Coneixement del medi natural, social i cultural	Anàlisi del fenomen de l'activitat volcànica.
Educació Artística	Fabricació del volcà manualment, utilitzant tècniques bidimensionals i tridimensionals.

Taula 4: Sabers situació d'aprenentatge

Font pròpia

<b>METODOLOGÍA</b>	
<b>DESENVOLUPAMENT</b>	
<p>Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar?</p> <p>Quins tipus d'agrupament realitzarem?</p>	<p>Ens basarem en el treball cooperatiu, és una metodologia educativa que promou la participació activa dels estudiants en el seu propi aprenentatge mitjançant la col·laboració amb els seus iguals. És una eina valuosa per al desenvolupament de competències socials, emocionals i acadèmiques dels alumnes, ja que fomenta la interacció i la comunicació, desenvolupa la responsabilitat i l'autonomia, promou l'aprenentatge entre iguals i estimula la creativitat i la resolució de problemes.</p> <p>A més, es posarà l'alumnat en el centre de l'aprenentatge i descobrint el coneixement a través d'experiments guiats.</p> <p>En aquesta situació d'aprenentatge, m'he proposat oferir diverses oportunitats d'agrupament com són les assemblees, els debats, el treball entre iguals per grup; el treball cooperatiu en grups heterogenis i homogenis i també el treball individual per donar resposta a un objectiu comú.</p>

Taula 5: Metodología situació d'aprenentatge  
Font pròpia





## ERUPCIÓ VOLCÀNICA

Quan dues plaques tectòniques es xoquen entre si, succeeix la *Convergència de Plaques*. Aquest xoc provoca la formació de zones de subducció. La conseqüència d'aquest fenomen són intensos sismes i activitat volcànica. L'erupció dels volcans es produeix quan el magma s'escalfa, s'acumula i tendeix a pujar cap a la superfície de la Terra

## PERÒ ON ESTA EL VOLCÀ DE SANTA COLOMA?



Saps que dins del Poblac ibèric es va trobar restes de minerals que pertanyen a una càmera magmàtica? Amb això podem pensar que abans era un volcà. I si ara està un altre cop actiu?

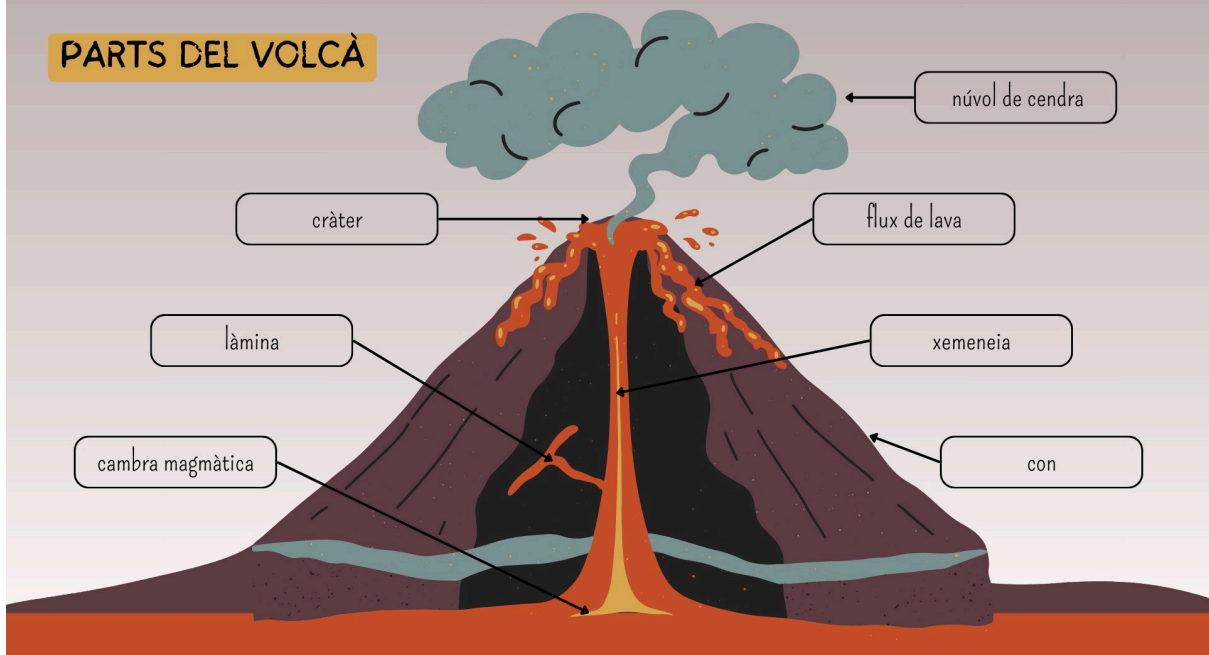


### ÚLTIMES NOTÍCIES

S'ha vist un monstre de foc al poblat ibèric. Per això mateix, hem d'anar d'excursió al poblat ibèric per veure'l i dir que pari amb l'erupció. Però abans d'anar-hi, hem de conèixer molt bé les parts del volcà.



### PARTS DEL VOLCÀ





## PREVENCIÓ PER SI EL DEU TORNA A PROVOCAR UNA NOVA ERUPCIÓ



### MANTINGUEU-VOS INFORMAT

PRESTE ATENCIÓ ALS AVISOS OFICIALS, ACTUALITZACIONS I ORDRES D'EVACUACIÓ DEL PROFESSOR.



### PLA D'EMERGÈNCIA

CREEU UN PLA D'EMERGÈNCIA EN GRUPS DE 4 QUE INCLOGUI PUNTS DE TROBADA, MÈTODES DE COMUNICACIÓ I UN EQUIP D'EMERGÈNCIA DESIGNAT.



### KIT D'EMERGÈNCIA

PREPAREU UN KIT AMB ARTICLES ESSENCIALS COM ARA MENJAR, AIGUA, MATERIAL DE PRIMERS AUXILIS, LLANTERNES I PILES.



### RUTES D'EVACUACIÓ

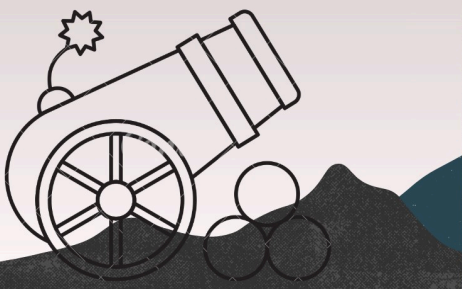
FAMILIARITZAR-SE AMB LES VIES D'EVACUACIÓ I LA RUTA D'ARRIBADA AL POBLAT IBÈRIC.

## HA DESTRUÏT EL POBLAT QUE HI HAVIA A LA MUNTANYA.

Després d'haver fet l'excursió, tots hem vist que el poblat estava destruït, però qui hi vivia?

### LAIETANS

Va ser construït per la tribu dels laietans, en el S. IV a. C.



{Carta de pau}

Estimatx ..... alumnes del Torre Balldovina ..... 

Se que tots esteu molt enfadats amb mi i per això esteu a casa nova, ja que he inundat els carrers de lava i he destruït part de la vostra estimada ciutat. Per això, us vull donar l'oportunitat de fer que no torni a explotar aquest volcà o un dels 1500 volcans més que hi ha al món. Per això heu de fer-me una ofrena. No hi ha millor ofrena per a un déu dels volcans, que la creació de més volcans.

El futur és a les vostres mans.

Amb amor, el déu Vulcà.

**CARTA DEL REI DE FOC**

En l'excursió, un alumne va trobar una carta dins d'un sobre entre unes roques del poblat, però no era una carta qualsevol. El déu Vulcà ja sabia que aniríem a les seves terres i ens va posar una carta en símbol de pau.

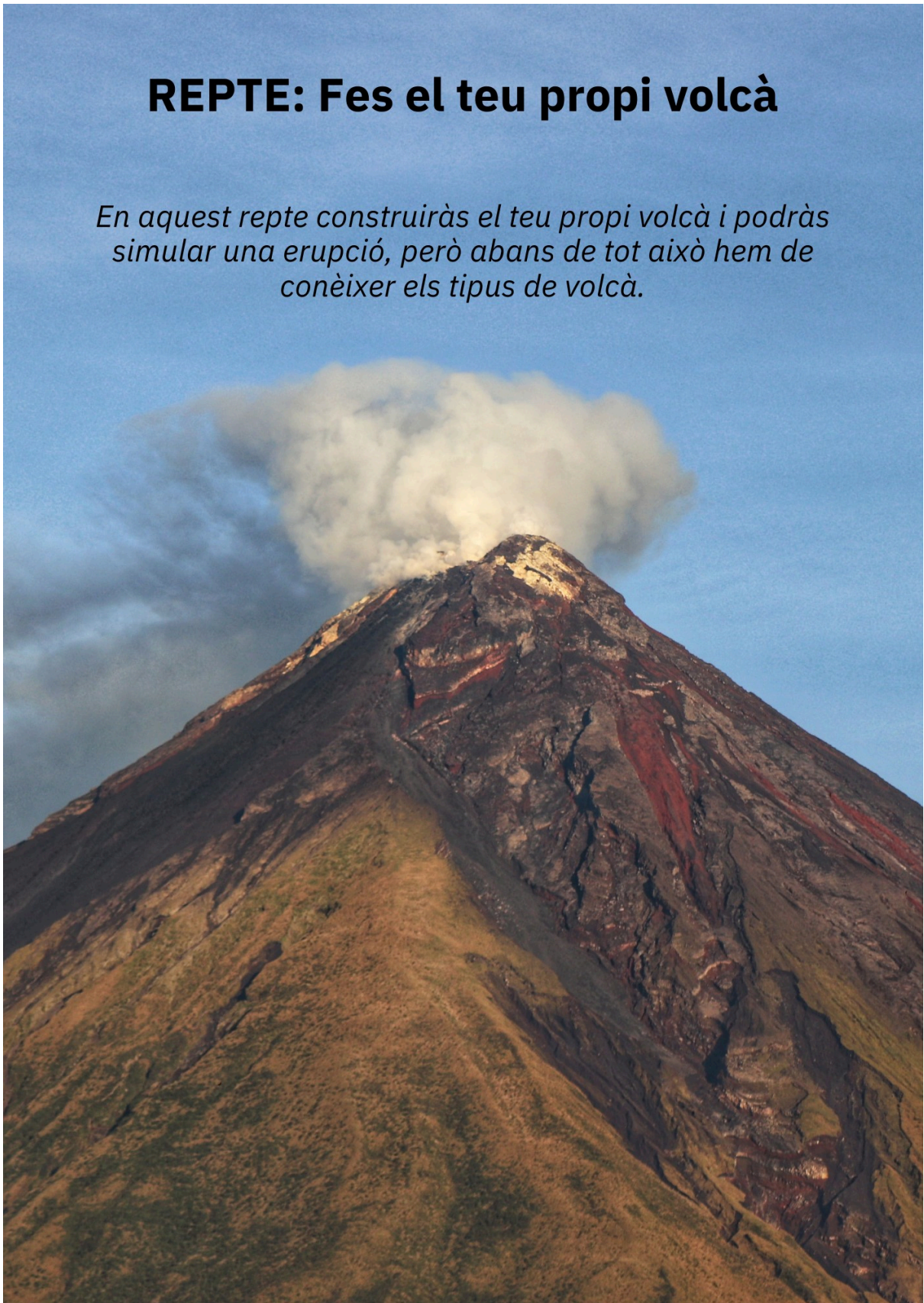






## **REPTE: Fes el teu propi volcà**

*En aquest repte construiràs el teu propi volcà i podràs simular una erupció, però abans de tot això hem de conèixer els tipus de volcà.*





## Tipus de volcans segons la seva erupció

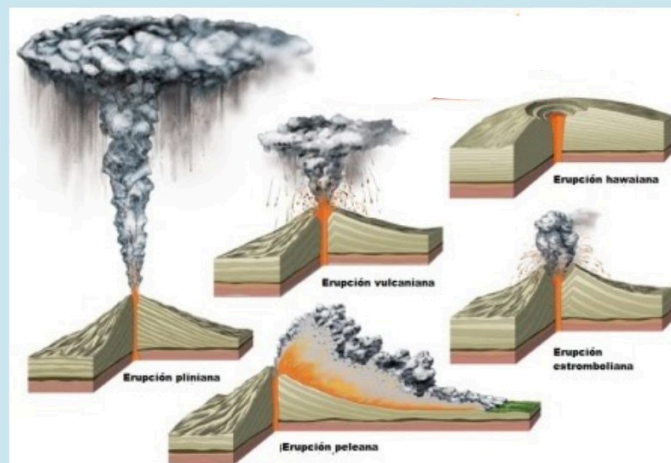
**Tipus Hawaià** → erupció efusiva de laves molt fluides de tipus basalt, amb baix contingut gasós, i baixes quantitats de cendra volcànica.

**Tipus Estrombolià** → vulcanisme caracteritzat per erupcions explosives separades per períodes de calma d'extensió variable.

**Tipus Vulcanià** → emet lava molt viscosa, poc fluida, que se solidifiquen amb rapidesa. Es formen grans núvols de material piroclàstic i s'emeten molta cendra.

**Tipus Plinià** → el volcà emet lava molt viscosa i l'explosió és violenta. Es caracteritza per la seva força, contínua erupció de gas i l'expulsió de grans quantitats de cendra.

**Tipus Peleà** → presència d'una allau brillant de cendra volcànica calenta, anomenada flux piroclàstic. Una altra característica és la formació de domos de lava (monticles de lava de manera semicircular)



## Manualitat: Secció d'un volcà de paper

### Material:

- Tisores
- Pega



### Passos:

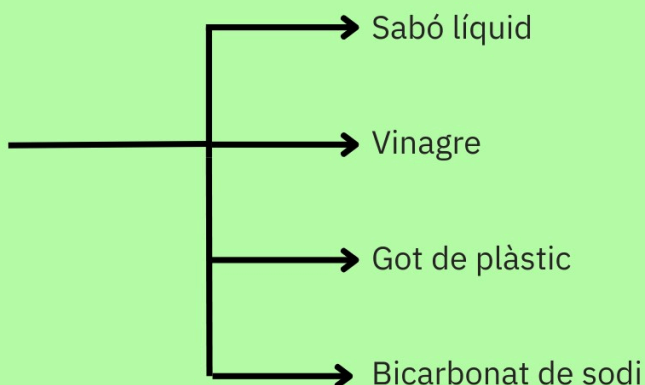
1. Primer, retalla les plantilles.
2. Seguidament, has de doblegar per la línia de punts que hi ha a la plantilla.
3. Agafa la plantilla més gran. Afegeix pega a la pestanya número 1 i enganxa-la al costat més proper.
4. Afegeix pega a la pestanya número 2. Corba aquesta part fins que toqui l'altre costat i enganxa les dues vores per formar la part principal del volcà.
5. Ara agafa la plantilla més petita. Afegeix pegament a la pestanya número 3 i uneix-la igual que has fet amb la plantilla gran.
6. Finalment, afegeix pega a la pestanya 4. Corba aquesta part fins que toqui l'altre costat i enganxa les dues vores. Aquesta serà la part del volcà que es pot extreure.
7. Per muntar el volcà, posa la part petita en el forat que ha quedat a la part gran. Quan vulguis veure què hi ha dins el volcà, només hauràs de treure'n la part petita perquè la secció quedi a la vista!



## Fes el teu propi volcà



### Material necessari:



### Procediment:

1. Omple el got d'aigua fins a la meitat, afegeix tres cullerades petites de bicarbonat de sodi i remena amb energia fins que el bicarbonat s'hagi dissolt.
2. Afegeix dues gotes de colorant alimentari vermell i un bon raig de sabó líquid al got i torna a remenar.
3. Immediatament, afegeix un quart de got de vinagre i veuràs com el teu volcà entri en erupció!

### Perquè es produeix la reacció?

Quan es barreja l'àcid (vinagre ( $\text{CH}_3\text{COOH}$ )) amb l'alkali (bicarbonat de sodi ( $\text{NaHCO}_3$ )), s'han alliberat bombolles de diòxid de carboni ( $\text{CO}_2$ ), igual que en un flux o colada piroclàstica. El flux piroclàstic és extremadament perillós, perquè es mou molt ràpidament, mentre que el flux o colada de lava és molt més lent i no acostuma a ser perillós.

## Estructura per crear el volcà





## 10. CONCLUSIONS

Després d'haver acabat tot el meu treball de recerca vaig tornar a la meva hipòtesi i als meus objectius per veure si havia completat els meus propòsits, a més de veure si la meva hipòtesi era correcta o havia de rebutjar-la i formular una de nova.

Com vaig dir a l'apartat de la introducció l'objectiu final d'aquest treball és donar una visió general de les noves metodologies i el seu potencial per revolucionar l'educació, explorant els diferents enfocaments pedagògics que han aparegut per poder educar adequadament les generacions presents i futures. Per concloure el treball, volia crear la meva pròpia situació d'aprenentatge.

Ara que ja he acabat el meu treball de recerca puc dir que he aconseguit aquest objectiu satisfactòriament a través d'informació i entrevistes, he pogut donar una visió general d'aquestes noves metodologies i a més he pogut conèixer els seus punts forts i febles. Addicionalment, he explorat els diferents enfocaments pedagògics de la història de la humanitat i com aquests han influït en els enfocaments pedagògics actuals. Per concloure, he pogut crear la meva situació d'aprenentatge gràcies a exemples de la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC).

Malgrat tot això, el meu treball és revisable i en un futur algú podria agafar la meva situació d'aprenentatge, adaptar-la més adequadament a les noves generacions i actualitzar-la partint de la base que jo he creat, doncs m'ha quedat clar que l'educació només es pot avaluar a si mateixa a llarg termini, quina paradoxa. Les societats canvien i les persones que les conformen s'adapten a realitats que temps enrere no es podien preveure, sigui un exemple la no tan llunyana pandèmia de la Covid, que ens va obligar a repensar sistemes d'aprenentatge.

Una vegada vaig repassar tots els objectius calia reprendre la hipòtesi per veure el resultat.

La meua principal pregunta era la següent: Les noves pedagogies ofereixen una ruta innovadora i encoratjadora cap a una educació més pertinent, inclusiva i preparada per afrontar els reptes del segle XXI?

La meua hipòtesi era que sí, sí que podien oferir un full de ruta encoratjador i d'acord amb les noves realitats perquè són un reflex de les necessitats de la comunitat.

Doncs em reafirmo: Sí, la meua hipòtesi és vàlida. Les noves pedagogies estan oferint rutes innovadores i encoratjadores cap a una educació més pertinent, inclusiva i preparada per afrontar els nous reptes del segle XXI. Encara més, aquestes noves metodologies estan creant projectes d'inclusió escolar com són els suports intensius a l'escola inclusiva (SIEI), els quals contribueixen a l'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials. D'altra banda, estan fent projectes més innovadors i pensats per les noves generacions, com són les IP.

En conclusió, he aconseguit elaborar una situació d'aprenentatge de la qual estic molt orgullós i satisfet. Recullo els vectors recomanats pel departament sent un producte de proximitat perquè la focalitzo en entorns del municipi per incentivar l'interès i dotar de significat al projecte. Els àmbits implicats són complementaris i es fa un ús transversal. Podríem dir que s'aprenen indirectament assolint competències bàsiques com la competència lingüística.

Seguint el model de l'Escola Nova crec que podria funcionar en una aula inclusiva perquè es pot construir una avaluació ponderada que s'adequa a les capacitats de cadascú, però també a les seves necessitats segons els Pi (pla individualitzat); heterogènia, perquè atenent als diferents potencials tothom pot implicar-se en els aprenentatges proposats i cooperativa, ja que assumeix les activitats en grup per enriquir els objectius establerts i que són els trets distintius d'aquesta pedagogia.

També he pogut realitzar entrevistes i enquestes als docents de la meua ciutat, cosa de la qual estic molt content perquè m'han aportat una visió des de dintre del sistema, des del costat que generalment l'alumnat tenim vetat. Generalment, som receptors passius, i si hem format part com usuaris d'un tipus d'escola més tradicional, la distància amb el docent i les seves visions de la realitat educativa és més gran. Ara entenc les dificultats amb les quals s'enfronten els docents. He fet un



recull d'opinions de diferents integrants de la comunitat educativa (docents, famílies, alumnat) entorn de la qüestió de quina era la seva experiència educativa, gràcies a això he tret la conclusió de què s'enfronten a un sistema poc definit amb moltes expectatives però pocs recursos i encara menys autonomia per gestionar l'aula. També he après que les opinions respecte a la validesa de les noves pedagogies depèn de la franja d'edat i malauradament, en etapes d'educació superior, institut i també facultat, es mostren carències sobretot en l'àmbit d'autonomia i gestió de l'aprenentatge. Val a dir que els sistemes d'ensenyament en aquestes etapes encara sosté el mètode més tradicional malgrat algun intent encara molt precari per adaptar-se. La pressió del departament per adequar als centres als nous decrets els mobilitza, però falten recursos humans i econòmics. Si les noves generacions pateixen un salt qualitatiu tan gran d'una etapa a l'altre, el fracàs és previsible a menys que s'adaptin als continguts a les possibilitats de l'alumnat o rebaixar els sabers perquè puguin ser assolits. El docent al servei de l'alumnat. En aquest sentit, s'empodera a l'aprenent validant les seves inquietuds i neguits per sobre dels requisits acadèmics.

Finalment, aquest treball té un sentit personal perquè em permet engrossir-ho en un futur quan tingui més experiència en l'àmbit educatiu, ja que em proposo fer el grau d'educació primària. Potser d'aquí a uns anys podré ser capaç de reinterpretar el context acadèmic des de la posició del docent en primera persona i aportar el meu granet de sorra a la comunitat educativa, una peça fonamental del puzle que configura el nostre patrimoni personal i cultural. Des de l'escola com un agent socialitzador es poden fer grans canvis en la societat començant pel més important, les persones, grans i petites que hi formen, que hi formem part.

## 11. AGRAÏMENTS

Agraeixo sobretot a la meva tutora del treball de recerca, Yolanda Moneo, per guiar-me durant el treball, ajudar-me a contactar amb escoles i docents. Agraeixo les correccions i el temps que ha implicat en el meu treball, sense ella aquest treball no hagués estat possible.

També, agraeixo a Juanjo Coca, director de l'escola Lluís Millet i a Roc Mateu Prieto, coordinador de l'ESO de l'escola Lluís Millet per deixar-me assistir a una jornada lectiva al costat d'ells, per deixar-me realitzar entrevistes i per tota la informació que em van proporcionar. A més, agraeixo a tot l'equip docent de l'escola i a l'alumnat, per acollir-me tant bé en les seves classes.

Finalment, vull agrair a tots els professors que han dedicat el seu temps a contestar les preguntes del meu qüestionari i a aquelles persones que han dedicat un moment de reflexió per donar-me la seva visió sobre l'educació.

## 12. WEBGRAFIA

Universitat oberta de Catalunya, Praxis i polítiques de capacitació digital [en línea].  
[Consultat: Abril 2023] Disponible a:

<<http://alfabetitzacio-digital.recursos.uoc.edu/praxis-politiques/1-4-2-digital-skills-and-jobs/>>

International Online Education, Historia de la pedagogía [en línea]. [Consultat: Abril 2023]  
Disponible a:

<<https://www.euroinnova.edu.es/blog/latam/historia-de-la-pedagogia#conoce-la-historia-de-la-pedagogiacutea>>

Scielo, Consideraciones generales [en línea]. [Consultat: Abril 2023] Disponible a:

<<http://scielo.sld.cu/scielo.php>>

Humanidades, Pedagogía [en línea]. [Consultat: Abril 2023] Disponible a:

<<https://humanidades.com/pedagogia/#:~:text=La%20pedagog%C3%ADa%20tradicional%20comenz%C3%B3%20en,adulto%20hasta%20que%20estuviera%20formado.>>

Universidad Panamericana, 8 de los pedagogos más importantes de la historia [en línea].  
[Consultat: Maig 2023] Disponible a:

<<https://blog.up.edu.mx/universidad-panamericana-en-linea/8-de-los-pedagogos-mas-importantes-antes-de-la-historia>>

IES Puig Castellar

Fundacion Argentina María Montessori (FAMM), Método Montessori [en línea]. [Consultat: Maig 2023] Disponible a:

<[Psicología y mente, Teorías de aprendizaje \[en línea\]. \[Consultat: Maig 2023\] Disponible a:](https://www.fundacionmontessori.org/sobre-montessori/el-metodo/#:~:text=El%20m%C3%A9todo%20Montessori%20se%20caracteriza,el%20respeto%20y%20la%20solidaridad.></a>></p></div><div data-bbox=)

<<https://psicologiaymente.com/desarrollo/teorias-aprendizaje> >

Red Educativa Mundial (REDEM), 9 teorías de aprendizaje más influyentes [en línea]. [Consultat: Maig 2023] Disponible a:

<<https://www.redem.org/9-teorias-de-aprendizaje-mas-influyentes/>>

Wiki Colegio, Colegios Santa Coloma de Gramenet [en línea]. [Consultat: Juny 2023] Disponible a:

<<https://www.wikicolegios.com/colegios-privados/barcelona/santa-coloma-de-gramenet>>

Twinkl, ¿Qué es una Unidad Didáctica? [en línea]. [Consultat: Juny 2023] Disponible a:

<[Periodico CAT, L'institut Lluís Millet de Santa Coloma, premiat per la seva «capacitat de transformació pedagògica» \[en línea\]. \[Consultat: Juliol 2023\] Disponible a:](https://www.twinkl.com.mx/teaching-wiki/unidad-didactica#:~:text=Las%20unidades%20did%C3%A1cticas%20sirven%20para,el%20nivel%20educativo%20del%20alumnado.></a>></p></div><div data-bbox=)

<<https://www.elperiodico.cat/ca/santa-coloma/20221115/institut-santa-coloma-lluis-millet-educacio-innovacio-cercle-economia-barcelona-pedagogia-78588707>>

Ajuntament Barcelona, Els primers Premis Barcelona Innovació Educativa reconeixen els projectes que obren l'escola a la ciutat [en línia]. [Consultat: Juliol 2023] Disponible a:

<<https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/2018/05/14/els-primers-premis-barcelona-innovacio-educativa-reconeixen-els-projectes-que-obren-lescola-a-la-ciutat/>>

XTEC. GENCAT, Seminaris d'inclusió [en línia]. [Consultat: Agost 2023] Disponible a:

<<https://sites.google.com/a/xtec.cat/seminaris-tac/seminari-d-inclusio-digital/el-disseny-universa-per-a-l-aprenentatge>>

XTEC. GENCAT, Disseny universal per a l'aprenentatge [en línia]. [Consultat: Agost 2023] Disponible a:

<<https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/projectes-educatius-inclusius/disseny-universal-per-a-l-aprenentatge/>>

XTEC. GENCAT, Departament d'educació [en línia]. [Consultat: Agost 2023] Disponible a:

<<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/normativa/>>

XTEC. GENCAT, Mesures i suports universals en el centre educatiu [en línia]. [Consultat: Setembre 2023] Disponible a:

<<https://xtec.gencat.cat/web/.content/curriculum/diversitat-i-inclusio/documents/Document-ok-esborrany-MESURES-I-SUPORTS-UNIVERSALS-6-5.pdf>>

XTEC. GENCAT, Nou currículum situacions d'aprenentatge [en línia]. [Consultat: Setembre 2023] Disponible a:

<<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/educacio-basica/situacions-aprenentatge/>>

IES Puig Castellar

VOSA, Escalera de la metacognición y evaluación [en línea]. [Consultat: Septiembre 2023]  
Disponible a:

<[Casal del Mestre, Una escola per un barri \[en línea\]. \[Consultat: Septiembre 2023\]  
Disponible a:](https://www.vocaeditorial.com/blog/escalera-de-la-metacognicion/#:~:text=de%20la%20metacognici%C3%B3n%3F-.La%20escalera%20de%20la%20metacognici%C3%B3n%20es%20C%20sencillamente%20una%20herramienta%20para,integrar%20nuevos%20h%C3%A1bitos%20de%20pensar.></a>></p></div><div data-bbox=)

<<https://casaldelmestre.wordpress.com>>

## 13. BIBLIOGRAFIA

**Arroyo. Diego.** (2021). *De l'escola tradicional a ciutat educadora*. Barcelona: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

**Rousseau. Jacques.** (1762) *Emilio o De la educación*. França: Alianza

**Vallejo. Irene.** (2019) *El infinito en un junco*. Saragossa: Ediciones Siruela

**Romera. Mar.** (2019) *La escuela que quiero*. Granada: Destino

**Muzás. María Dolores.** (2020) *Cómo trabajar con proyectos de aprendizaje en Educación Infantil*. Madrid : Narcea

## 14. ANNEX

### **14.1. Història de la formació de les escoles a Santa Coloma de Gramenet**

*“A principis dels anys 70 del segle passat neix el barri dels Oliveres. Els famílies que arribin a viure-hi és troben un espai sense urbanitzar, i sense cap dels serveis bàsics, ni escola pels seus fills. Llavors comença la lluita per aconseguir un servei tan necessari. Així, l’any 1972 és van obrir els primeres aules al baixos del carrer Pep Ventura, allà on avui està el Centre Cívic del Barri. Van ser 9 aules amb una mitjana de 60 alumnes per classe.*



*Els dèficits escolars a la ciutat eren enormes, milers de nens i nens no disposaven de plaus escolars. Un insuficient pla de construccions del ministeri va crear 4 nous*



*centris amb estructuris arquitectòniques iguals. Torre Balldovina, Numància, Nicolas Longaròn i l'escola dels Oliveres- "Col·legi Nacional Luís Millet".*

*Al setembre del 1974 malgrat l'edifici estava acabat no es va inaugurar per traves burocràtiques, falta de mobiliari i nomenament de mestres. Les famílies del barri amb els mestres van ocupar l'escola i va començar una lluita que marcaria durant els següents anys el recorregut d'un barri i una escola per disposar d'una educació pública de qualitat.*

*Aquells primers mestres pioners van posar sobre la taula la necessitat d'acabar amb el sistema de permanències que era una hora més per l'alumnat pagada per les famílies que servia per compensar els miserables sous dels mestres. Van apostar per la gratuïtat de l'educació. Al setembre del 1976, sent director en Lluís Rey, promou l'arribada a l'escola d'un equip de mestres divers però molt compromès en causes polítiques i pedagògiques. Alguns molt joves, recent titulats a l'Escola de Mestres de Sant Cugat (UAB), altres amb més experiència provenien de l'escola El Xiprer de Vallvidrera i mestres vinculats als moviments polítics clandestins. En pocs mesos es va posar en marxa un projecte transformador. Canviar els llibres de text per nous materials adaptats al context de l'alumnat, col·lectivitzar el material escolar, crear una gestió participativa de famílies i mestres, obrir l'escola al barri, organitzar colònies escolars, introduir noves eines pedagògiques audiovisuals com el cinema a l'escola.*

*Les anomenades "escuelas nacionales" eren, en general, escoles autoritàries de tradició franquista i transformar-les en noves escoles públiques, gratuïtes, innovadores, catalanes i de qualitat era el gran repte. El context socio-cultural de l'alumnat, la massificació de les aules, l'abandó de les administracions eren dificultats important afegides de partida, que només eren superades per el gran entusiasme i convicció d'uns mestres i unes famílies capdavanteres que van posar el coll per tirar el projecte d'escola endavant.*

*L'escola Lluís Millet durant aquells anys va ser el bressol d'un moviment de transformació educativa que es va expandir per la ciutat, va generar la creació del*

*moviment educatiu local “Casal del Mestre”, es van establir coordinacions i complicitats amb altres escoles i després amb altres moviments emergents a tot Catalunya. Tot allò va inaugurar una nova etapa per establir el lideratge de la renovació educativa des de les escoles públiques.*

*Ara 50 anys després, podem dir que l’Institut Escola Lluís Millet, és un centre públic que continua servint a l’alumnat d’un barri i segueix a la recerca de noves pedagogies que donin resposta als reptes educatius del nous temps que ens toquen viure.”*

## **14.2. Renovació lingüística a Santa Coloma de Gramenet**

*“El 2 de setembre de 1976, el diputat delegat dels serveis d’Ensenyament i Investigació envia als Ajuntaments les Bases per les quals s’hauran de desenvolupar els cursos de llengua catalana per adults pel curs 1976-77. En aquestes bases es determina el període d’inscripció i matrícula, el preu de la matrícula (150 ptes.), designant a la bibliotecària la gestió i ingrés dels diners de les matrícules a la Diputació. La proposta de professors/es l’efectuarà l’Ajuntament i la Diputació farà la designació i/o nomenament. Aquestes bases concretaven en 50 hores la durada dels cursos i l’assignació econòmica de 15.000 ptes. pel professor/a. Una vegada conegut el nombre dels alumnes matriculats/es, la Diputació comunicava a l’Ajuntament la quantitat de diners que havia d’ingressar a la Diputació establerta en un terç del total de la despesa. El 1977 es va habilitar i cedir a la biblioteca Valls i Taberner un local municipal del carrer Sant Carles, 13 per impartir classes de català. El febrer de 1977 es va fer una oferta de cursos de català per adults, mestres, famílies d’escolars i adults en general, dins la campanya «Aprenguem Català» organitzats pel Congrés de Cultura Catalana local, l’assemblea dels mestres de català de la DEC (Delegació d’Ensenyament del Català) i Òmnium Cultural. El 6 de novembre de 1981 la revista GRAMA publica els resultats d’una enquesta realitzada a 294 persones dels diferents barris de la ciutat sobre el grau de coneixement del català a la ciutat. Malgrat ser una enquesta sociolingüística poc representativa en quan a enquestats, donava una mostra sobre la presència del català a la nostra ciutat. Les conclusions van ser que només el 5,8% utilitzava exclusivament el català com a llengua de comunicació, el 15,7% utilitzava les dues llengües i el 77,2 només ho feia en castellà. Pel que fa a la comprensió el 26,2% no l’entenia, el 73,5% l’entenia i un 21,3 el parlava. Al llarg de tots aquests anys l’IDESCAT (Institut d’Estadística de Catalunya) ha realitzat diferents estudis d’ús i coneixement del català a la població a Sta. Coloma. El 1983 es va fer la campanya «El Català cosa de tots» amb el personatge de «la Norma». Aquest mateix any el Parlament de Catalunya va aprovar, gairebé per unanimitat, la llei 7/1983 de 18 d’abril coneguda com la Llei de Normalització Lingüística. Aquesta llei recollia els principis d’ús 185 DE L’ESCOLA TRADICIONAL A CIUTAT EDUCADORA institucional i social del català. A l’ensenyament va establir les bases*

*per l'ensenyament del català i en català garantint el coneixement del català i el castellà a la finalització de l'ensenyament obligatori i la no separació dels alumnes per raons lingüístiques. «La Norma», es va convertir en la imatge de la Normalització Lingüística.*

*El 7 de juliol de 1983 es va signar un conveni entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament pel qual es creava el Servei Municipal del Català. Segons una addenda a aquest conveni, de data 24 de novembre de 1983, totes dues institucions acorden transformar el Servei en un Centre Experimental de Normalització Lingüística. Un dels cinc centres que la Generalitat va crear de Normalització Lingüística a Catalunya, va ser l'Heura a la nostra ciutat. Al mateix temps a la nostra ciutat s'inicia la immersió lingüística als centres educatius. Durant aquests anys se celebren diferents iniciatives com «Sta. Coloma ciutat catalana», Jornades de la Llengua i campanyes a la nostra ciutat per potenciar la presència del català al carrer, al comerç, a la vida associativa... El curs 1984-85 es va fer una enquesta municipal de comprensió del català entre la població. El 6 de setembre de 1985 l'Ajuntament publica un Edicte el «Reglament de normalització de l'ús del català a les activitats administratives de l'Ajuntament de Sta. Coloma de Gramenet». Aquest reglament regula l'ús del català a les actes dels Plens, de la Comissió Municipal Permanent i les Comissions Informatives, informes d'Alcaldia, Regidories i Ponències, la redacció en català de tots els expedients administratius, certificats i la introducció del coneixement del català a nivell de comprensió, conversa i gramàtica, sense caràcter eliminadori, en els processos selectius de personal. Durant els cursos 1984-85 i 1985-86 l'Ajuntament organitza classes de català per a adults a diferents escoles de la ciutat, dins l'horari escolar, al matí i a la tarda. Aquestes classes anaven adreçades a les famílies amb la finalitat d'ajudar a la comprensió de l'aprenentatge del català dels seus fills/es iniciat a les escoles. També, per acords amb el Departament de Cultura de la Generalitat, es van arribar a acords per fer classes de català a l'estiu per adults. Jordi García Jané va ser el coordinador. Al llarg dels anys l'evolució ha estat positiva.*

*El Mirall.net va publicar un quadre d'evolució del coneixement del català del 1981 al 2011.*

	1981	1986	1991	2001	2011
L'entén	25.650 (50,5%)	100.562 (75,9%)	108.953 (83,2%)	95.331 (86,3%)	103.556 (89,2%)
El sap parlar	sense dades	37.836 (28,5%)	55.522 (42,4%)	58.574 (53,1%)	58.659 (50,5%)
El sap llegir	sense dades	37.267 (28,1%)	61.254 (46,8%)	61.845 (56%)	71.667 (61,7%)
L'escriu	sense dades	15.649 (11,8%)	33.681 (25,7%)	38.166 (34,5%)	43.305 (37,3%)
No l'entén	25.650 (49,5%)	31.784 (24%)	21.890 (16,7%)	15.020 (13,6%)	12.519 (10,7%)
Habitants*	135.664	132.352	130.843	110.351	116.075

*\*El nombre d'habitants no contempla els menors de 2 anys*

*El 2011 la Direcció General de Política Lingüística del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya va fer una altra enquesta sociolingüística. Aquesta enquesta recull la nova realitat de la població de Sta. Coloma amb la presència de molta població nascuda fora de Catalunya. Les dades donen una mitjana superior a la comarca del Barcelonès i a la de Catalunya, amb un 48% nascuda a Catalunya, un 29,1% a la resta de l'Estat i un 22,9% nascuda a l'estranger. Partint de les dades de població d'aquest any, xifrada en 119.391 habitants segons l'INE, el 89,2% de la població (102.417 persones) entén el català, el 50,5% el sap parlar (58.814 persones), el 61,7% el sap llegir (71.003 persones) i el 37,3% el sap escriure (43.264 persones). Comparativament amb les dades del 1991, malgrat l'augment de la població nascuda a l'estranger, les dades són positives. No obstant del 2001 (53,1%) el 2011 (50,5%) ha disminuït el percentatge de població que ho parla. Aquest informe valora molt positivament el coneixement del català a la població de Sta. Coloma des del 1981. La importància de l'escolarització en català, iniciada a les escoles amb la immersió lingüística, fa que el coneixement i les habilitats lingüístiques de parlar, llegir i escriure hagin augmentat notablement des de 1981 al 1986.”*

## 14.3. Guió presentació dels aprenentatges



Nom i cognoms:

### Presentació dels Aprenentatges

Curs 2023-2024

En aquest procés aprendràs a:

1. Reflexionar sobre què has après, però també perquè, com, quan i gràcies a qui aprens.
2. Comunicar oralment i de manera efectiva les teves idees.
3. Potenciar la teva mentalitat de creixement.

Aquesta és una guia per ajudar-vos a estructurar la vostra Presentació d'Aprenentatge. Al quadre que teniu a continuació mostra l'**estructura general de la presentació**. Tot seguit trobareu desenvolupades les indicacions que heu de seguir a la **introducció**, els **diferents punts que ha d'incorporar la vostra presentació d'aprenentatge** i una guia de **preguntes** que poden **estimular la conversa** sobre els vostres aprenentatges.

Moment	Qui lidera?	Temps	Notes
Inici de la sessió	Tutor/a	-	Presentació alumne/a presentador/a i dona per iniciada la sessió quan tothom estigui preparat
Introducció	Alumne/a presentador/a	1-2 minuts	Introdueix els acompanyants
Presentació d'aprenentatge	Alumne/a presentador/a	15 minuts	Presentació d'aprenentatge seguint narració en tres actes
Conversa	Tutor/a - Panelistes - Familia	6 minuts	Preguntes i respostes per aprofundir en l'aprenentatge
Reflexió final i agraïment	Alumne/a presentador/a	1 minut	Petita reflexió/valoració de la presentació, agraïment i tancament

#### REFLEXIONA Alumne Presentador

- Quin és l'**aprenentatge** més important per a tu aquest curs? Per què creus que t'ha generat sentit?
- **Qui t'ha ajudat** a aprendre aquest curs? En quin moment? En què? De quina manera?
- Hi ha algun document, foto, objecte... **testimoni** d'aquest aprenentatge? Quin? Què?
- Pensant a curt-mitjà termini, destaca un **repte/aspecte** en el qual et vingui de gust seguir aprenent.
- Què tens pensat per fer-ho? Qui creus que et podria ajudar?



Nom i cognoms:

## INTRODUCCIÓ Alumne Presentador

Durada recomanada: 1-2 minuts aprox.

### Estructura de la introducció:

- Salutació i agraïment als assistents.
  
- Qui és i què significa per tu les persones que t'acompanyen.
  - *Quin vincle tens amb elles?*
  
  - *Com són per tu les persones que t'acompanyen?*
  
  - *Què destacaries d'aquestes persones?*
  
- Per què et sents orgullós/a de presentar el teu aprenentatge.
  - *Què t'aporta aprendre al seu costat?*



Nom i cognoms:

## PRESENTACIÓ D'APRENTATGE Alumne Presentador

Durada recomanada: 15 minuts aprox.

### 0. Salutació i panoràmica

El millor inici de qualsevol presentació és situar als oients:

- *Què han vingut a escoltar?*
- *Com has estructurat aquesta presentació? (índex)*

### 1. Punt de partida

**Durada recomanada:** 1 minut aprox.

En aquest apartat et demanem que miris de **recordar com et senties i què pensaves a finals del curs passat i al principi d'aquest pel que fa al teu procés d'aprenentatge**. Mirar al passat ens ajuda a prendre consciència de tot el recorregut que has traçat durant el curs i a valorar el punt on ets ara.

#### Preguntes per acompanyar la reflexió

- Quines eren les teves forteses el curs passat? Quines eren les teves debilitats?
- Quins aprenentatges vas valorar més del curs passat?
- Quins són els propòsits que et vas marcar a finals de curs de l'any passat?
- Com creus que era la teva relació amb l'aprenentatge el curs anterior?
- Quines eren les teves expectatives a principis de curs?
- Quins eren els teus neguits abans de començar el curs?
- Quins eren els reptes que et vas plantejar en començar el curs?
- Amb què vas voler comprometre't en començar al curs?

**El que vull explicar del meu punt de partida...**





Nom i cognoms:

## 2. Les experiències d'aprenentatge més significatives

**Durada recomanada:** 8-10 minuts aprox.

Aquest apartat és on desenvoluparàs les teves experiències d'aprenentatge més significatives del curs. En ell parlaràs de destreses i reptes en l'àmbit acadèmic i personal. Les **destreses** corresponen a aquells aprenentatges que t'han permès actuar amb major eficàcia i rapidesa davant de situacions concretes. Els **reptes** els entenem com aquells aprenentatges complexos per tu que t'ha generat una situació difícil de superar.

Les experiències d'aprenentatges les estructures en 3 parts:

**Part I.** Una **EXHIBICIÓ** dels objectes, recursos, productes, eines més rellevants per tu. Aquelles que seleccionis t'han acompanyat i permès aprendre durant el curs.

**Part II.** Un relat sobre una de les teves destreses i un repte **ACADÈMIC** d'aquest curs. Pot estar relacionat amb la família, les amistats, relacions, la comunitat.

**Part III.** Un relat sobre una de les teves destreses i un repte **PERSONAL** d'aquest curs. Pots incloure informació sobre projectes d'àmbit artísticosocial, científicotecnològic, IPs, optatives, educació física o anglès.

### 2.1 Part I. Tria de productes i EXHIBICIÓ

**Durada recomanada:** 1-2 minuts aprox

Entre tu i el públic hi haurà una **taula** per posar els objectes que vols mostrar. Hi són perquè **tu els has triat**, i per tant per algun motiu que has **d'explicar**. Poden ser productes intermedis o finals de projectes o IP. També recursos o activitats que han sigut útils o importants per tu durant el teu procés d'aprenentatge al llarg del curs.

Recorda que has de **presentar com a mínim una IP, un projecte PAS, un projecte PCT i una optativa o anglès o educació física.**

#### Preguntes per triar uns bons productes

- Per què són rellevants per a mi aquests productes, objectes, recursos?
- Quin repte vinculat al teu aprenentatge mostra?
- A quin moment vincules aquest objecte quan hi penses?

- Aquest objecte m'inspira a...
- Aquest objecte em demostra que soc capaç de...
- Per què estàs orgullós/a de mostrar-lo?
- En què t'ha ajudat a millorar aquest recurs?
- Què és el que més t'agrada d'aquest objecte?

Quins PRODUCTES destaqués?	Quins RECURSOS/ACTIVITATS t'han ajudat a aprendre?
<b>Tenint en compte les preguntes per triar uns bons productes reflexiona per què l'has triat?</b>	



Nom i cognoms:

## 2. 2 Part II. Aprenentatges ACADEMICS

Durada recomanada: 4 minuts aprox

En aquest apartat has d'exposar diferents moments d'aprenentatge del curs vinculant-los a situacions generades en l'àmbit acadèmic. Els iniciadors de frase que trobaràs a continuació et poden ajudar a acompanyar aquestes reflexions.

### Taula per orientar la reflexió i presentació

Alguns dels problemes o reptes d'aquest curs han estat...
El que vull compartir sobre aquest repte és...
<i>Aquest repte és significatiu per mi perquè...</i> <i>La manera com he mirat de superar aquest repte és...</i> <i>El més important que m'he demostrat superant aquest repte és...</i> <i>L'evidència (objecte, material, producte) que mostro d'haver superat aquest repte és...</i> <i>El que més he après d'aquest repte és...</i> <i>Valoro haver après això perquè...</i> <i>Crec que haver après això m'ajudarà a...</i>



Nom i cognoms:

### 2.3 Part III. Aprenentatges PERSONALS

Durada recomanada: 2-4 minuts aprox

En aquest apartat has d'exposar diferents moments d'aprenentatge del curs vinculant-los a situacions generades en l'àmbit **personal**. A més, de tots, n'has de triar un i desenvolupar-lo a través d'una reflexió profunda. Els iniciadors de frase que trobaràs a continuació et poden ajudar a acompanyar aquesta reflexió.

#### Algunes de les destreses socials/personals que he demostrat aquest trimestre/curs són...

--

#### El que vull compartir sobre aquesta destresa és...

*El que més valoro d'aquesta habilitat és...*  
*Aquesta destresa m'ha ajudat especialment quan...*  
*Aquesta destresa ha estat importantíssima per a...*  
*Aquesta destresa la vaig aprendre de/amb/quan...*  
*Aquesta destresa ha estat imprescindible per...*  
*Aquesta destresa m'ha permès ajudar els meus companys en...*  
*Els meus companys destaquen d'aquesta destresa que...*

#### Alguns dels problemes o reptes socials o personals d'aquest curs han estat...

--

#### El que vull compartir sobre aquest repte és...

*Aquest repte és significatiu per mi perquè...*  
*La manera com he mirat de superar aquest repte és...*  
*El més important que m'he demostrat superant aquest repte és...*  
*El que més he après d'aquest repte és...*  
*Valoro haver après això perquè...*  
*Crec que haver après això m'ajudarà a...*



Nom i cognoms:

### 3. El sentit de tot plegat: l'aprenentatge mai acaba

**Durada recomanada:** 2 minuts aprox.

Per seguir aprenent, cal revisar i fer-se autoseedback (el que seria la crítica i revisió d'un mateix). Repensar en com i què aprenc és el primer pas. Però només podem avançar si reconeixem què podem millorar. Detectar els nostres errors i les causes ens permet prendre decisions diferents en un futur. Aquestes decisions diferents en un futur són ara **compromisos**.

Podeu assumir i compartir compromisos en l'àmbit personal, acadèmic, del treball en grup, del treball autònom o de l'actitud a l'aula. L'important és que siguin compromisos propis i que tinguin un sentit en el teu procés de creixement i aprenentatge.

<b>Moments on crec que encara puc millorar</b> <i>He detectat que en situacions / moments / aprenentatges com ..... he actuat de forma.....</i>	<b>Per què crec que em pot ajudar a millorar-ho?</b> <i>Per a mi és important canviar-ho perquè...</i>	<b>Em proposo millorar-ho assumint aquests compromisos</b> <i>Em comprometo a...</i>



Nom i cognoms:

#### 4. Agraïments i tancament

**Durada recomanada:** 1 minut aprox.

Cada aprenentatge és possible gràcies a l'enfocament i la perseverança d'un mateix, però en moltes ocasions també gràcies a altres persones. Dediqueu un temps a agrair a totes aquelles persones de la comunitat educativa del Lluís Millet que han contribuït d'una forma o altra al vostre aprenentatge: companys, amics, professors, tutors, famílies...

### **PREGUNTES SOBRE L'APRENTATGE** Tutor/es, tribunal i família

**Durada recomanada:** 6 minuts aprox.

Aquest moment de la presentació és una oportunitat per fer preguntes aclaridores i seguir buscant la profunditat de la reflexió sobre els aprenentatges de la persona presentadora.

#### **Preguntes per acompanyar la reflexió i que et poden fer:**

- Quin ha sigut el repte més desafiant d'aquest trimestre/curs? Per què ha estat desafiant?
- Com has crescut com a escriptor, matemàtic, científic i ciutadà?
- Quina és la cosa més valuosa que t'emportes d'aquest trimestre/curs?
- Posa un exemple concret sobre un moment en el qual creguis que has fallat en alguna cosa i què has fet per donar resposta a aquesta errada?
- Estàs construint el teu pas pel Lluís Millet, com t'agradaria ser recordat com a persona quan marxis del centre?
- Quin tipus de persona i d'estudiant vols ser i quin és, com a mínim un pas, que prendràs per esdevenir aquesta persona o estudiant?
- Dels reptes i/o destreses que has destacat, quines creus que d'aquestes poden ser-te pràctiques pel que fa al teu futur (en el cas que ja sàpigues el que vols estudiar, fer o ser més endavant)?



Nom i cognoms:

## Base d'orientació per a preparar la presentació

Aspectes imprescindibles	fet!	Observacions
Tinc la meva <b>Presentació d'Aprenentatge</b> escrita en un únic document. (Escaleta)		
La meva presentació d'aprenentatge té tota l'estructura: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Introducció</li> <li>2. Aprenentatges personal/socials.</li> <li>3. Aprenentatges acadèmics.</li> <li>4. Reptes/compromisos de futur.</li> </ol>		
Mostro <b>llibretes, creacions, documents</b> que tenen relació amb els aprenentatges més importants.		
Dono arguments/raons del que dic.		
Dono les gràcies a persones que m'han ajudat a aprendre.		
Aspectes per enriquir la presentació d'aprenentatge	fet!	Observacions
Parlo de <b>com em sento</b> quan aprenc? De les emocions que em provoca venir a l'escola?		
Parlo de <b>les dificultats</b> amb les quals m'he trobat i com les he superat?		
Incloc reflexions sobre el meu <b>aprenentatge fora d'escola?</b>		
Tinc en compte els <b>informes de Pla Personal</b>		
Tinc en compte les reflexions i converses fetes amb la persona <b>tutora</b> .		
Tinc en compte els resultats de la coavaluació i autoavaluació del <b>treball en equip</b> .		
Tinc en compte les meves reflexions/avaluacions finals de projecte?		
Parlo <b>del futur</b> , de desigs i coses que m'agradaria aprendre?		

#### **14.4. Transcripció entrevista a Roc Mateu Prieto (Coordinador ESO de l'institut escola Lluís Millet)**

**Entrevistador:** Arnau Benéitez Borrut, durant l'entrevista AB

**Entrevistat:** Roc Mateo, durant l'entrevista RM

**AB:** 27 d'octubre a les 11:08. Em dones permís per utilitzar aquesta gravació pel meu treball de recerca?

**RM:** Sí, Roc Mateo. Et dono permís.

**AB:** Coordinador de l'ESO de l'Escola Lluís Millet. A les noves metodologies es veu que hi ha més participació i compromís per part dels estudiants en el dia a dia i en general?

**RM:** Sí, de fet hem fet un canvi aquest any de metodologia. Hem eliminat les classes de manera habitual, d'aquelles de tota la vida i treballen de manera molt personalitzada amb els seus itineraris o propostes personalitzades i hem trobat que hi ha molta més participació i compromís. És veritat que estem en una fase experimental, encara, que s'acaba d'aplicar ara al setembre, però sí que hem vist, sobretot en aquell tipus d'alumnat que a classe que li costa estar atent, que li costa estar atent, que es despista molt ràpidament en aquest cas sí que treballa i hem vist una millora.

**AB:** Quines són les habilitats més rellevants pel món real que es desenvolupen en aquestes situacions d'aprenentatge i en aquests projectes que esteu implementant?

**RM:** Sobretot nosaltres, anem a buscar amb aquest canvi la responsabilitat de l'alumne, responsabilitat que estigui sempre de tot a nivell organitzatiu, a nivell d'avaluació, a nivell d'aprenentatge si l'alumne no està al centre no té sentit l'educació. Perquè al final, un professor que només explica, explica més per ell que per els alumnes. Aquí és al revés aquí centrem a l'alumne al mig, que és el que necessita. És el principal punt que anem a buscar. Després parlarem doncs de

projectes. Que significatiu és per ells? Doncs pel pla d'aprenentatge és significatiu que sigui perdurable, que els hi serveixi que no sigui memoritzar...

**AB:** Pel futur...

**RM:** La idea és coses pel futur, que serveixin per a l'endemà. Com et deia abans en els projectes busquem que traspassi això que no sigui només estudiar per descriure uns continguts, No! Anem a aplicar-los en coses que et serveixin ara i que et puguin servir més endavant. Coses que també ells demanen, perquè si no és proper a ells, no és la seva realitat, tornem a estar desconnectats de les seves motivacions, de les seves inquietuds. Si no els agrada perquè no li veuen utilitat, per molt que tu insisteixis no els motivaràs en aquest sentit. Però sobretot la personalització perquè si tu personalitzes, l'alumne té ganes.

**AB:** Individual?

**RM:** És diferent parlar d'individual que personalitzat. Pot ser individual però no personalitzat. Individual és per exemple que jo et dono una fitxa diferent de la del teu company. De matemàtiques amb un nivell més alt, això és individualitzar. Personalitzar és, et faig responsable del teu aprenentatge de què tu t'organitzis, de la teva avaluació, que tu tens una inquietud anem a buscar aquesta inquietud. Que tu necessites anar una mica més lent, et doni les eines per anar més lent, que tu vulguis ampliar aquesta informació te l'ampliï. Tu personalitzes el que vol l'Arnau. Individual és tots fan el mateix, però jo et dono una fitxa amb dos exercicis més, això és ser individual. No t'estic..., potser no t'interessa però jo et dono dos exercicis més. Personalitzat és: m'interessa, m'agrada, donam més.

**AB:** Has notat més motivació i entusiasme per l'aprenentatge per part dels alumnes?

**RM:** Sí, es nota. A l'inici alguns es pensaven que seria passar-s'ho bé i com que els hi donàrem autonomia, doncs avui no farà res... Portem un mes i hem vist canvis. Alumnes que costava que treballessin, treballen. L'alumne que és estudiant, treballa i té moltes ganes de millorar perquè al final no té barreres, perquè ningú li ha de dir



para: continuïtat, continuïtat,... amb aquesta nova metodologia que són els itineraris personals, veurem amb el tema del compromís fins a quin punt. Com et deia l'avaluació. L'avaluació serà cabdal en aquest cas per veure el compromís. Ara en el primer trimestre crec que el compromís serà menor. Però arribarem al final de curs creant un compromís molt clar per part de l'alumne perquè és ell el que està en el centre de l'aprenentatge i si ell no vol aprendre, davant de l'avaluació que tindrà, es reflectirà que no hi ha hagut un treball al darrere i ell mateix... És tornar, mes a mes, que jo et digui que facis, no!, l'has de veure tu si tu no el veus tornem a estar desconnectats. Jo et puc dir fes això, això i això i no fer-m'ho. L'has de veure tu perquè no el vols fer. Has de ser conseqüent de les teves accions per dir-ho d'alguna manera.

**AB:** Hi ha una personalització de l'aprenentatge per satisfer les necessitats individuals de l'alumnat?

**RM:** Hi és. Sí que partim, ara mateix perquè és el primer any, d'una base en aquest cas de 30 propostes. Però la idea és que això es vagi ampliant, al final hi haurà un punt que tindrem moltes propostes i l'alumnat podrà escollir, per tant, està superpersonalitzat per l'alumne del que li agrada. No pensant en deixar fer el que vulgui, no. Amb un objectiu clar ell, vol aprofundir en biologia... doncs li donem més temps perquè pugui fer biologia, sense deixar de banda la història... També estarà personalitzat en el seu nivell, és molt més fàcil personalitzar una proposta d'un alumne que, a vegades, una classe, en principi seria el mateix, però en aquest cas és més senzill perquè l'alumne t'ho demana, l'alumne ho vol, l'alumne et motiva, et diu... "Més per aquí" o et diu "això no ho entenc" i com que està entrant en una manera més autònoma és més fàcil. Sí, és molt més personal i tant i tant. Podem adaptar la proposta a l'alumnat que ho necessiti.

**AB:** Quins canvis positius observes de l'equip docent respecte l'alumnat, per què al final sou vosaltres els professionals que esteu aquí?

**RM:** A veure, quin canvi positiu percep el docent, no? Doncs ja ho has vist. Per mi aquesta autonomia, aquests alumnes que venien a l'escola a escalfar una cadira, per dir-ho d'alguna manera que no estaven motivats. Doncs ara els veus treballant,

per tant, això és un canvi superpositiu. Hem d'entendre sempre des de quin context parlem des de l'escola. No és el mateix parlar amb unes famílies que tenen suport, als alumnes els hi donen suport, tenen recursos econòmics... no parlem d'aquests casos. Quin objectiu té l'escola? L'objectiu és reduir l'absentisme, que vinguin més a classe. En aquest cas això ja es va aconseguir treballant a primària fa temps. Ara és que vinguin amb ganes. Els nens aquest any hem vist un canvi, ara venen més motivats, ara sí que venen amb ganes de treballar o venen a treballar. Quan abans costava fer una classe més tradicional, hi havia alumnes que no escoltaven. Ara sí, ara no tenen aquesta opció perquè estan fent propostes que els hi motiven.

**AB:** Perquè són els seus propis projectes, que són ells els que s'han de controlar...

**RM:** Els guiem, però aquesta autonomia i això ho veiem. També tenim un equip més nou de docents, però sí que ho veiem aquells que portem aquí un any o dos o tres ho veus, que hi ha hagut un canvi, en aquest cas positiu. A vegades costa una mica encara fins i tot els docents veure això, perquè és tot molt nou, és una metodologia molt nova. Sobretot els que han arribat nous, però és que portem aquí uns anys, hem vist un canvi positiu. Hi ha un canvi positiu.

**AB:** Sempre parlem dels avantatges que estan portant aquestes situacions, però mai ens enfonsem en quins són aquests desafiaments quins són aquests problemes i el que hi costa d'aplicar-los. Per tant, amb aquest motiu, tinc una sèrie de preguntes relacionades amb els desafiaments en implementar-les. Has trobat resistència per part dels docents i de l'alumnat en implementar-les?

**RM:** Mira, per part dels docents, no hem tingut resistència. Sí que alguns poden tenir dubtes, resistència és una paraula molt grossa. Però sí que poden haver-hi dubtes, és normal, sempre que fas canvis hi ha dubtes perquè no saps si poden anar bé o malament, és normal, a la que surts de la zona de confort, de la bombolla hi ha dubtes. Però això passa en l'educació, en temes mèdics, a tot arreu, a casa també o tu... "Vull apuntar-me a futbol és que no sé si ho faré bé o no faré bé..." hi ha dubtes. Per tant, amb els professors hem tingut més aviat dubtes, perquè potser en l'escola més tradicional ja no es generen aquests dubtes perquè portem molts anys. I potser seria fer la bota "el que s'ha fet sempre funciona?" És pensar una

mica al revés, qüestionar el present i també d'on venim. Si sempre s'ha fet així és perquè és més còmode, és més fàcil, però aquí hem de pensar: és més còmode pel professor? O és l'alumne qui ha d'aprendre? Seria més aviat això: dubtes no resistència. L'alumnat cap ni un. Sí que el primer dia es van queixar, perquè prefereixen que el profe expliqui, però passat aquest mes, jo crec que molts et dirien, tornar enrere els costaria una mica. Sobretot aquest alumnat que a classe els hi costava estar atent. L'alumnat que escolta a classe també és el que treballa ara. Potser et diria que són les famílies les que tenien més problemes. Aquests dubtes són més grans. El dia que vam proposar aquest canvi a les famílies, sí que vam tenir queixes. Tenen pors normals, són els seus fills i perquè no coneixen encara tot el projecte sencer, ara vindrà l'avaluació. Ells són pares i els pares venen encara d'aquest sistema d'avaluar amb una nota i de què tot es regeix amb una nota. I el pare et pregunta "però quina nota té el meu fill?", però "què ha fet avui?" no la pregunta seria que ha après?, ha vingut a gust a l'escola?, perquè hi ha nens que abans no venien ara venen a gust, li has preguntat que ha après? La pregunta no és que has fet? Si no que has après? També això va lligat amb la nota, ells pensen que la nota reflecteix l'actitud, reflecteix l'aprenentatge de l'alumne i no sempre és el mateix perquè pots tenir un mal dia i tenir una mala nota i no per això has après menys. Això passa, pot passar a mi com adult, que tens un mal dia i que aquell dia fas un examen treus una nota dolenta.

**AB:** I els pares ja pensen que no estàs atent,...

**RM:** Sí, i és mentida, perquè has après, però has tingut un mal dia. O que la pregunta d'aquesta manera no l'he sabut llegir bé. Però això no vol dir que no sàpigues contestar en un altre context diferent, doncs probablement sí. Llavors els pares estan encara en aquesta zona més antiga, els que han posat més resistència no, però els que han posat més traves una mica sí. Però bé, veurem...

**AB:** Lligat amb aquesta mateixa pregunta quin és el major problema a la implementació de les noves metodologies, podríem dir que són... o els recursos no també?

**RM:** El més complicat aquí és la gestió de tot aquest material que es genera i en el nostre cas les aules. Perquè el fet que vulguis reduir ràtios, vol dir que tinguis menys alumnes a l'aula, vol dir que necessitis més espais. Sí que és veritat, que a la llarga, la idea és que hi hagi espais on no hi hagi un professor on el nen pugui ser autònom i que et pugui venir a buscar. En un moment donat et vingui a buscar. Però això ho anem veient. Però la problemàtica que ens hem trobat aquí es falta d'espais, perquè no tenim tants espais, a l'haver sigut escola, de cop i volta tens unes classes dimensionades per una primària i et diuen "vinga, ara tindreu 4 classes d'ESO". Doncs no sé on posar-les, si a la primària ja teníem les classes ocupades, l'ESO on la poso? Llavors falta d'espais i també tot el material que s'organitza al voltant. Són propostes que... és un tema organitzatiu, no tant aplicar-lo sinó organitzatiu, sobretot el cap d'estudis que hem hagut de fer aquesta implantació.

**AB:** Creus que hi ha una falta de formació, per part del docent, sobre aquestes noves metodologies que s'estan implantant?

**RM:** Potser és canvi de visió, et diria. Perquè els docents nous, més joves, ja han vist certs canvis en el món educatiu nostre. Els que ja tenen una edat, no. I llavors més que formació, perquè hi ha formació molt japonesa, per treballar en projectes, una situació d'aprenentatge en context real. Però potser els hi falta canviar o veure-ho d'una manera diferent, perquè ells han crescut amb aquesta ensenyança més tradicional i és el canvi aquest. De fer entendre que el món evoluciona i ha evolucionat a més passant per canvis en l'educació. No sabem si són els bons o no, però s'ha de provar coses. S'ha de provar i de moment el que estem veient que hi ha hagut canvis positius a l'alumnat. Per tant, això ho valorem positivament, i tant. Estaria bé que es formessin? I tant, sempre la formació no és dolenta. Doncs que es formin en fer projectes, no només estudiar la cèl·lula..., estudiar la cèl·lula perquè sí no té sentit. Doncs el que et deia, anem a fer un pas de zebra aquí davant. Que és una necessitat que tenen els nens, que necessita el barri. Això, anem a fer campanya de donació de sang, que és molt clàssic. Doncs potser un avi d'ells necessita que li donin sang, doncs anem a parlar d'això. Podríem fer un projecte del barri, com ha aparegut aquest barri i quines necessitats té perquè està aïllat de Santa Coloma de Gramenet, del nucli de Santa Coloma. Té unes necessitats, hi podem parlar. Aquests nens potser diuen necessito coses i això és més real, més

proper. Parlar de les òrbites dels planetes potser a ells no els motiva tant. Això sí que els motiva i poden aprendre coses que poden ser superaprofitoses pel seu dia de l'endemà i els planetes si els agrada ja els estudiaran ells. Però jo el que vull és que aprenguin a resoldre problemes on ell pugui ser participatiu. Si no tornem a estar desvinculats de la seva realitat.

**AB:** Sobretot aquests canvis estan passant molt de pressa, no és una cosa que hi hagi un procés. Per això penses que hi ha hagut poc temps per preparar-se aquesta nova metodologia i ajustar més el currículum?

**RM:** Nosaltres hem tingut poc temps... Nosaltres vam decidir fer aquest canvi sobretot a la primavera, ja el vam començar a plantejar. Llavors de cara a l'estiu, als professors que venien, els hi vam començar a plantejar. Han tingut tot l'estiu i part del setembre per preparar tot aquest material. Temps, temps han tingut temps. Sí que és una miqueta estressant, perquè és crear molt material de cop, però sí que han tingut temps. Sí que si haguéssim tingut més temps plantejés les coses diferents. Potser lligat al currículum, és més aviat el que et deia. El currículum està lluny de la realitat dels alumnes. Jo no et dic que no seguim el currículum fins a un punt, però està molt deslligat... Si puc fer treballar el currículum, però des d'una altra manera que l'alumne estigui molt motivat i que l'alumne també aprengui, doncs guai i a vegades donar contingut per donar contingut com deies tu, no té sentit a vegades i el currículum avui en dia ha canviat molt, ja no se centra només en els continguts. Hi ha els vectors que parlen de benestar emocional de l'alumnat, que parlen dels sabers de la seva realitat, que parlen del vector de perspectiva de gènere. Ja es desvincula d'aquell contingut que és només contingut, contingut... i que s'ha de fer cada curs, si no que hi ha una part molt més deslligada dels continguts perquè l'alumne és també una persona, i com a persona té unes emocions, té uns sentiments, té unes motivacions i si això no ho toquem... és que estem formant persones, no estem fent màquines només de pensar. No estem posant un contingut dins d'una màquina, dins d'un ordinador, no, estem fent persones i aquestes persones necessiten aquesta atenció. Llavors el nou currículum va més lluny que el contingut només per contingut.

**AB:** Vosaltres teniu dades de l'escola primària i de l'escola secundària. Llavors amb aquestes noves metodologies que s'estan implantant com s'observa la continuïtat de l'alumne en etapes posteriors?

**RM:** Mira de fet la primària ja fa anys que treballa d'aquesta manera. Vam fer un canvi fa 14 anys. La secundària ho hem decidit fer aquest. Llavors ara mateix la línia entre infantil, primària i secundària és la mateixa perquè ells ja no tenen aquestes propostes individualitzades com a secundària, però sí que tenen les seves caixes d'aprenentatge, tenen doncs un model semblant a primària, però per secundària, ara segueixen tot aquest fil conductor del centre, tota aquesta base sòlida, aquesta estructura i ara ja ho hem trobat. Posterior, com es fa aquest seguiment? L'alumne que se'n vagui a batxillerat, podem continuar estant en contacte... però és que encara no hem tingut cap alumne que hagi marxat del centre amb aquesta nova metodologia. La idea és seguir en contacte, si l'està anant bé, si pot resoldre els problemes que necessita, si està motivat, si el fet ara de poder triar el seu camí de propostes l'ha ajudat després a tenir més clar cap a on volia anar i si allò l'ha ajudat també a resoldre els problemes que pugui trobar-se. Encara estem en aquest punt que com no hem tingut nens que hagin marxat amb aquesta metodologia nova no podem fer aquest seguiment, l'any vinent serà el primer.

**AB:** Les noves metodologies beneficien a tots? Per què al final estem parlant de què els alumns estan més motivats, però beneficien a tots els alumnes a tots els docents, hi ha un benefici comú?

**RM:** Tornem. Als docents no els hi hauria de beneficiar. Estem ensenyant alumnes, estem educant alumnes. Per tant, els alumnes han de ser el centre, no pot ser que el professor estigui per davant de l'alumne. L'alumne ha d'estar al mig, si no ens centrem en això, malament. Beneficia? Jo crec que sí. En el sentit que li dones l'oportunitat d'apropar els seus problemes, el seu context real, les seves motivacions... això és un pas enorme. Del punt de què li donis la responsabilitat de què "jo ara preferia fer això, i això...". Una responsabilitat i un objectiu concret, home jo crec que sí que els ha de beneficiar. Per mi no té sentit que un professor entri a l'aula i expliqui per explicar un contingut buit que el nen que ho entengui ho entendre i al que no l'hi interessi no escoltarà. Per tant, això serveix? No. Serveix lo altre?,

potser té més sentit. El que no vulgui estudiar no estudiarà, això està clar. Però, aquí el que no està motivat potser d'aquesta manera si el puc motivar ja he guanyat. He guanyat un alumne més que al final és el que anem a fer. Estem educant a tots, no només a uns quants i als que volen. Hi ha un que no és que no vulgui, és que potser no està motivat i aquell l'hi he d'ajudar.

**AB:** Per concloure quina és la teva opinió personal sobre l'aprenentatge basat en projectes?

**RM:** No tot s'hi val treballant en projectes. Sembla molt fàcil dir-ho, però no és així. Treballar qualsevol cosa amb un projecte no serveix de res. Al final molts projectes estant pensats per un contingut en concret. Per donar per exemple... la cèl·lula, anem a veure la cèl·lula i anem a fer un projecte de cèl·lula, no. Jo no dic que no puguin ser útils, però per mi no tenen el sentit, l'objectiu d'un projecte és això, apropar a l'alumnat a un problema real, a un interès real, que pugui fer un ús d'aquelles eines que l'estàs ensenyat al seu dia a dia, l'endemà. Estudiant la cèl·lula Eucariota i els orgànuls. Evidentment, el pot fer servir si es decanta cap al camp científic sigui la Medicina, la Biologia o el que sigui. Però aquell nen que no vol fer això tampoc li és útil. M'estic posant en els extrems. Llavors anem a buscar allò que li és útil, lo autèntic, que li apropa, que sigui un aprenentatge amb sentit, que hi hagi un interès, una motivació. I tot això, evidentment, portat amb una bona avaluació, un ambient de condició, amb un assoliment de competències, uns objectius,... Però si no anem a buscar aquells problemes reals de l'alumne tornem a estar lluny del seu centre i si estem lluny del seu centre no aconseguirem motivar-lo. Estaran aprenent perquè toca, no perquè volen. Llavors per mi és el canvi. Ells han d'aprendre perquè volen aprendre no perquè el professor diu que toca aprendre. Per mi aquest seria un bon resum.

**AB:** Moltes gràcies per l'entrevista i per haver-me deixat venir a un centre com aquest, pioner en aquestes noves metodologies.

**RM:** Gràcies a tu Arnau, pots venir sempre que vulguis.

**AB:** Finalitzem l'entrevista 11:31.

